

JUNI 1981

de
ECHTE WAARHEID

een tijdschrift voor een zuiver begrip

**HET
TWEEDE
RUIMTETIJDPERK
Gaaf Beginnen!**

PAUL KATZNER

de
ECHE WAAHREHD
een tijdschrift voor een zuiver begrip

14e jaargang No. 6

juni 1981

ARTIKELEN

Het 2e ruimtetijdperk — Gaat beginnen!	2
Vragen waarop de wetenschap geen antwoord heeft	5
Geluidsoverlast — Treft meer dan het oor alleen!	7
De verbazingwekkende oorsprong van het moderne onderwijs	8
De bijbel staat persvrijheid voor	11
Waar zijn de ouders van de oude stempel gebleven?	15
Op komst: Een wereld van werkelijke verlichting!	17
„Time out!“ Een noodzakelijke onderbreking	22

RUBRIEKEN

Persoonlijk van de hoofdredacteur	1
Kort gezegd	24
Van onze lezers	26

BIJ ONZE OMSLAG

Een voorstelling door de ogen van een artiest: De space shuttle nadert met geopende laadruimte een telescoop die in een baan om de aarde is gebracht. De jongste wetenschappelijke dromen worden werkelijkheid.

Illustratie door Paul Kratter

Gelieve uw correspondentie en abonnementsaanvragen te richten aan:

AMBASSADOR COLLEGE
Postbus 333
3500 AH Utrecht
(Nederland)

Ons telefoonnummer is: 030-317117

BELANGRIJK: Opgave van adreswijziging gaarne zo spoedig mogelijk. Indien mogelijk oud adresstrookje insluiten a.u.b.

Voor *The Plain Truth* schrijf naar:

• *Europa, India, Afrika:* P.O. Box 111, St. Albans, Engeland AL2 2EG

- *Verenigde Staten:* 300 W. Green Street, Pasadena California 91123
- *Canada:* P.O. Box 44, Station A, Vancouver, B.C. V6C 2M2
- *Australië en Zuidoost-Azië:* P.O. Box 202, Burleigh Heads, Qld. 4220, Australia
- *Nieuw-Zeeland:* P.O. Box 2709, Auckland 1
- *Zuid-Afrika:* P.O. Box 1060, Johannesburg
- *Filippijnen:* P.O. 2603, Manila 2801
- *Latijns-Amerika:* P.O. Box 5-595, Mexico 5, D.F.-Mexico
- *Caribisch gebied:* P.O. Box 6063, San Juan, Puerto Rico 00936

GEEN ABONNEMENTSPRIJS:

De Echte Waarheid wordt geheel gratis uitgegeven. Dit wordt mogelijk gemaakt door bijdragen van onze lezers en van hen die vrijwillig medewerkers zijn geworden in dit wereldomvattende werk. *De Echte Waarheid* streeft geen winstbejag na, neemt geen commerciële advertenties aan en heeft niets te koop. Bijdragen worden dankbaar aanvaard.

België: Postrek.: No. 000-0157667-42 N+; bankrek.: Algemene Bank Nederland, Antwerpen, No. 721 5205043 11. *Nederland:* Postgiro No. 1954800; bankrek.: Algemene Bank Nederland, Utrecht, No. 555013340. Voor beide landen ten name van Stichting Ambassador College, Postbus 333, 3500 AH Utrecht (Nederland).

Het Engelstalige moedertijdschrift *The Plain Truth* wordt maandelijks uitgegeven door Ambassador College, Pasadena, Californië. De Nederlandse editie wordt uitgegeven te St. Albans, Engeland. © 1981 Ambassador College (U.K.) Ltd. Alle rechten voorbehouden. PRINTED IN ENGLAND BY AMBASSADOR PRESS, ST. ALBANS

Oprichter en algemeen hoofdredacteur:

HERBERT W. ARMSTRONG

Hoofdredacteur:

Herman L. Hoeh

Eindredactie en vormgeving:

Dexter H. Faulkner

Adjunct-hoofdredacteur:

Raymond F. McNair

Nieuwsbureau:

Gene H. Hogberg

Redacteurs:

Jeff Calkins, Roderick C. Meredith, Donald D. Schroeder, Clayton Steep, Keith Stump

Assistent-redacteurs:

Sheila Graham, Norman L. Shoaf

Vaste medewerkers:

Dibar Apartian, Robert Boraker, Selmer L. Hegvold, Kenneth C. Herrmann, Harold Jackson, Rod Matthews, Leroy Neff, Richard Paige, Richard J. Rice, John R. Schroeder, Richard H. Sedliacik, Michael A. Snyder

Redactie-assistenten:

Charlene Bentley, Debbie Burbach, Betty Foglesong, Werner Jebens, Suzie Kelenske, Janice Roemer, Jeff Zhorne

Kopijredacteur:

Peter Moore

Vormgeving:

Randall Cole, Minette Collins, Phil Gray, Ronald F. Grove, Michael Hale, Greg Sandilands

Fotoarchief:

Hal Finch

Fotoredactie:

Hoofd fotografische verzorging: Warren Watson; *Medewerkers:* Charles Buschmann, Alfred Hennig, Roland Rees, Scott Smith, Kim Stone

Uitgeverij:

Hoofd productie: Roger G. Lippross; *Distributie:* Boyd Leeson; *Productie:* Ron Taylor; *Eindcoördinator uitgeverij:* Syd Attenborough; *Coördinator internationale edities:* Val Brown; *Distributie losse nummers:* John LaBissoniere

Financieel beleid:

Leroy Neff

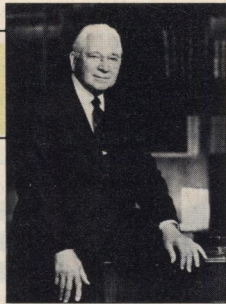
Internationale edities:

Duits: John B. Karlson; *Engels:* John R. Schroeder; *Frans:* Dibar Apartian; *Nederlands:* Bram de Bree; *Spaans:* Don Walls

Kantoren:

Auckland, Nieuw-Zeeland: Peter Nathan; *Bonn, West-Duitsland:* Frank Schnee; *Burleigh Heads, Australië:* Robert Morton; *Genève, Zwitserland:* Bernard Andrist; *Johannesburg, Zuid-Afrika:* Roy McCarthy; *Manila, Filippijnen:* Guy Ames; *Mexico City, Mexico:* Thomas Turk; *San Juan, Puerto Rico:* Stan Bass; *St. Albans, Engeland:* Frank Brown; *Utrecht, Nederland:* Bram de Bree; *Vancouver, B.C., Canada:* Colin Adair

Persoonlijk van...

De rol van de televisie bij het verval van Amerika's macht

Men dient goed te bedenken dat als er Amerikaanse tv-programma's in andere landen op het beeldscherm komen — en dat gebeurt over de hele wereld — ze in die landen doorgaans worden beschouwd als een feitelijke weergave van het leven in Amerika.

Maar deze films en shows zijn niet bedoeld als een soort documentaires, die mensen over de hele wereld moeten tonen hoe het leven in Amerika is. Het tegendeel is juist het geval. Ze worden voornamelijk voor de kijker in de VS gemaakt — en dan louter als een vorm van verstrooiing. Om die reden tonen ze dat publiek het uitzonderlijke, het gewaagde, het schokkende en het denkbeeldige.

Men dient echter te beseffen dat miljoenen mensen *buiten* de VS deze programma's ten onrechte beschouwen als een werkelijke weergave van de levensgewoonten in dat land! Wanneer dan ook het Amerikaanse amusementsbedrijf zulke programma's meent te moeten maken, dan zou dat bedrijf toch voldoende verantwoordelijkheidsbesef dienen te hebben om te *voorkomen* dat de buitenwereld een dergelijke verkeerde en schadelijke indruk van Amerika krijgt.

Alleen de winst telt

Feit is nu eenmaal dat mensen die in commerciële ondernemingen werken, daarbij slechts één doel voor ogen hebben: *winst*. Ze bekommeren zich veel meer om geld verdienen dan dat ze zich vaderlandslievend opstellen en eerbied hebben voor het aanzien van hun eigen land in de rest van de wereld.

Dit is een van de voornaamste wortels van het kwaad, dat de wereld van vandaag heeft aangetast.

Ik herhaal het steeds opnieuw: er zijn in dit leven slechts twee wegen, twee grondbeginselen. De een is die van „nemen”, van „naar je toe halen” — de ander die van „geven”. De mensheid leeft volgens een egocentrisch beginsel — dat van begeerte, wellust, en hang naar steeds meer aardse goederen — tevens de weg van

onverschilligheid inzake het welzijn van anderen; de weg ook van afgunst en haat.

Het beginsel van „geven” houdt in bezorgdheid voor de belangen en het welzijn van anderen, die minstens zo groot dient te zijn als de aandacht voor het eigen belang. Het is een houding van dienen, helpen, delen — van samenwerking, aandacht voor anderen, geduld en vriendelijkheid.

In de VS wordt het televisiebestel gefinancierd uit de opbrengst van de tv-reclame. De tarieven voor deze reclame zijn gebaseerd op de kijkdichtheid op uiteenlopende uren van de dag en de avond. De concurrentie voor de „gunstige” uren is eenvoudig waanzinnig en er zijn miljoenen en miljoenen dollars met deze reclame gemoeid. Men bekommert zich volstrekt niet om wat het publiek *zou moeten zien*, doch enkel om de vraag welke programma's de meerderheid van het publiek het liefst ziet.

De ervaring nu heeft geleerd dat het publiek niet verlangt wat *goed* is, maar wat vermaak brengt. Het Amerikaanse tv-aanbod zou niet zo boordevol geweldpleging, moord, misdaad en onwettige seks zitten, als de kijkers die dingen niet verre prefereerden boven leerzame uitzendingen en nuttige informatie. Maar het is nu eenmaal zo gesteld, dat het winstmotief tot leidend „beginsel” is verheven.

TV: het gewelddadige medium

Laat men het grote publiek de *keus* tussen enerzijds wat het voor zijn welzijn zou moeten zien, en anderzijds programma's die gebaseerd zijn op wat slecht is — conflicten, geweldpleging, seks — dan zal dat publiek als regel kiezen voor wat schaadt, afbreekt, kwetst en degenerereert. Dat geldt natuurlijk niet voor iedere kijker, maar toch wel voor het publiek in het algemeen.

Het ligt in de aard van de mens zich te ontspannen, de dingen niet zo nauw te nemen, de weg van de minste weerstand te kiezen, verantwoordelijkheid af te wijzen en als gevolg hiervan te degenereren.

De wereld leeft en handelt volgens het beginsel van „nemen” — kiest voor ledigheid, gemak en ontspanning. De commerciële en industriële (Zie verder pagina 29)

---

het 2^e

RUIMTETIJDPERK

Gaat Beginnen!

door Clayton Steep

Haast ongemerkt is de mens op de drempel van een nieuw tijdperk aangeland. De exploitatie van de ruimte kan beginnen. Met welk doel?

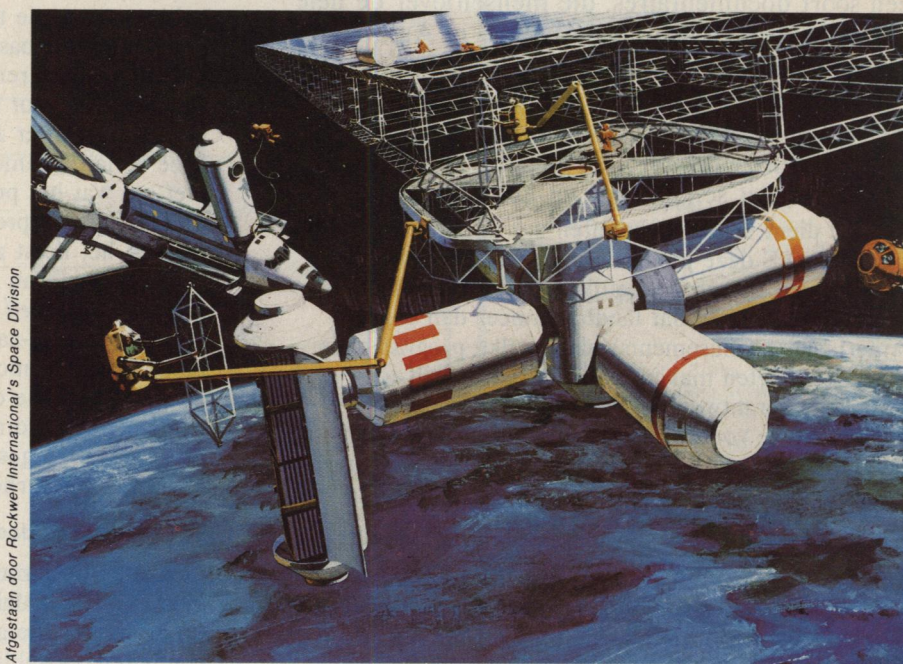

De Amerikaanse ruimtependel, de „space shuttle” Columbia, heeft de mens van de ene dag op de andere van het tijdperk van de ruimte-exploratie naar dat van de ruimte-exploitatie overgeheveld.

De rechtstreekse exploratie van de ruimte begon in 1957: Spojnik 1 werd in een baan om de aarde gebracht. De mensheid stond perplex. Het nietige stipje in de najaarshemel cirkelde om de aarde, en gaf met uitbundig gepiep blijk van zijn aanwezigheid. Tot veel meer was het niet in staat.

Sedertdien verstreken 24 jaren. Wij waren getuige van de lancering van duizenden satellieten, van de eerste menselijke voetstappen op de maan, van lange perioden, doorgebracht in rond de aarde wentelende laboratoria en van de reizen van ruimtesondes naar Mars, Venus, Jupiter en Saturnus. Wat zijn avonturen in de ruimte aangaat, heeft de mens nu leren staan.

Nu bereidt hij zich voor op de eerste stappen.

Algegaan door Rockwell International's Space Division

Waarom de „shuttle”

De ruimtependel of „space shuttle” lijkt in het geheel niet op een raket. Evenmin op een vliegtuig. Welbeschouwd lijkt hij zelfs niet luchtwaardig; zijn lichaamsomvang is te groot voor zijn lengte, en zijn vleugels zijn te kort. Wat niet wegneemt dat deze shuttle de mens in het tweede

ruimtetijdperk heeft doen belanden.

Tot nu toe kon geen enkele raket, na haar last in een baan te hebben gestuurd, opnieuw worden ingezet. Na hun taak te hebben vervuld, vonden de raketten een eigen baan, om daar de

aarde als nutteloos „oud roest” te blijven omcirkelen of terug te vallen in de dampkring. Een erg kostbare werkwijze, die weliswaar de mogelijkheid opende satellieten in hun baan te brengen, maar die niet toestond satellieten welke zich eenmaal in zo'n baan bevonden, op eenvoudige wijze te repareren of opnieuw te bevoorraden. Evenmin kon men er een voorwerp van enige afmeting veilig mee terugbrengen naar de aarde.

Vandaar het concept van een ruimtewagen: een telkens opnieuw te gebruiken lanceervoertuig dat start als een raket, en vervolgens lang genoeg in zijn baan blijft om zijn taken te volbrengen en terug te keren op een landingsbaan op aarde. Daar wordt het in een week of twee opnieuw uitgerust en voor een nieuwe reis in gereedheid gebracht. Het ruimteschip kan vele malen achtereenvolgend ingezet worden, en zowel op de heen- als op de terugreis duizenden kilo's aan uitrusting, voorraden en ruimteapparatuur met zich meevoeren. Bovendien kan het bestaande satellieten bezoeken.

Niemand zal beweren dat de Amerikaanse „space shuttle” niet kostbaar is! Hij heeft de NASA tot dusverre 9,6 miljard dollar gekost, en er zullen nog 4,4 miljard dollar nodig zijn om Amerika's voorgenomen vloot van vier stuks te bouwen. Maar wanneer de shuttle eenmaal in gebruik is, worden er reële economische voordelen verwacht

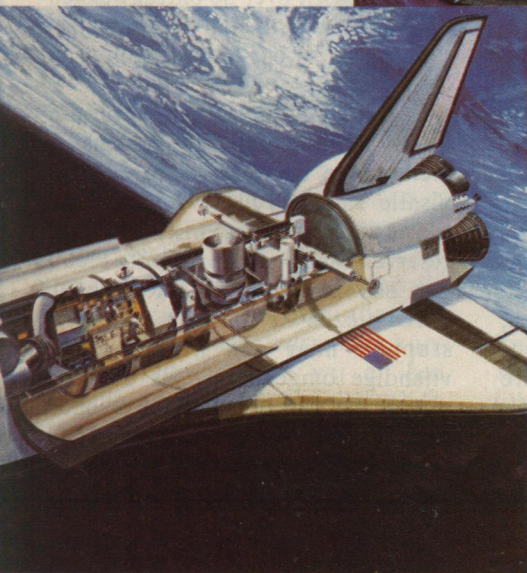
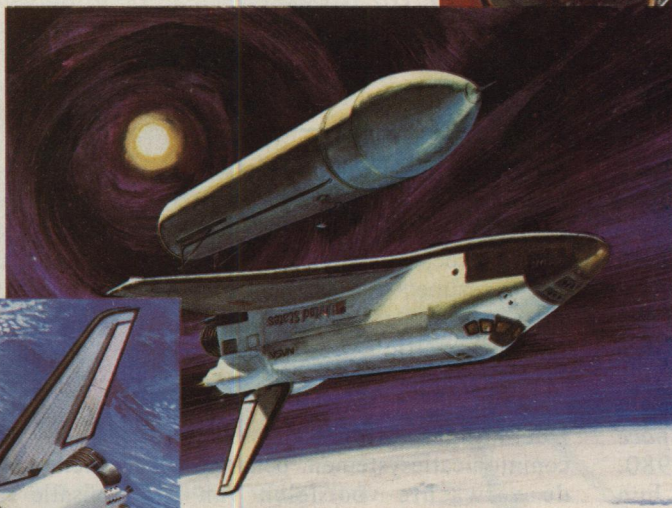
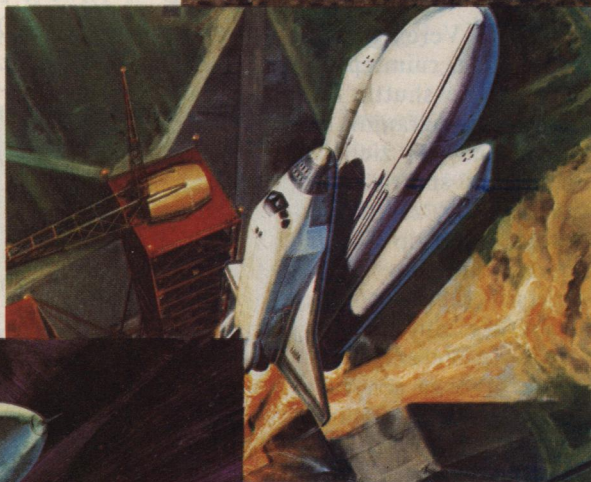
in vergelijking met de tot nu toe gebruikte „wegwerpraketten”.

Van begin af aan heeft het shuttle-project het met minder geldmiddelen moeten stellen dan eigenlijk voor het doel noodzakelijk werd geacht. Dientengevolge zag de NASA zich gedwongen haar toevlucht te nemen tot bepaalde besnoeiingen in de productie en in het testprogramma — hetgeen tot enkele kwade gevolgen leidde. Het feit dat de shuttle jaren op het schema achterligt, wordt voor een groot deel rechtstreeks of zijdelings toegeschreven aan de kortingen op het budget.

„Doodgewoon stom”, luidt het commentaar van een NASA-geleerde met betrekking tot het streven, om iets van de enorme omvang en betekenis van het shuttle-project aan te pakken met een beperkte financiering. Sommigen hebben openlijk hun angst voor een ramp uitgesproken, op grond van het feit dat onmisbare testprocedures wegens de enorme kosten werden overgeslagen. In het bijzonder bestond de vrees, dat de Columbia bij de terugkeer in de aardatmosfeer zou smelten.

Een kritiek punt voor

DE SPACE SHUTTLE is het meest veelzijdige ruimtevaartuig dat tot nu toe werd gebouwd. Foto's en artistieke weergaven van rechts naar links: shuttle op romp van 747 tijdens test; lanceering van shuttle gekoppeld aan enorme brandstoftank plus twee stuwraketten; na acht minuten wordt de nu lege tank afgeworpen (de twee raketten waren reeds los); een ruimtelaboratorium in de laadruimte; reconstructie van het uiteindelijke ruimtewagen.

teert, hebben de tegels de NASA-technici de nodige hoofdbreken weten te bezorgen. Elk van die kleine tegels, die zo broos zijn als een eierschaal, moest afzonderlijk door een computer worden berekend. Er zijn er geen twee gelijk. Met pijnlijke nauwkeurigheid werden ze tegen de romp van het toestel vastgelijmd. Een technicus doet er een hele dag over om

één tegel aan te brengen.

Er bestaat een wezenlijk gevaar dat er tijdens de vlucht een tegel wordt losgescheurd, en als bij een ritssluiting gevolgd door een heel rijtje achter elkaar, waardoor de expeditie zou eindigen in een simpele lichtflits aan

de overleving van de shuttle wordt gevormd door de meer dan 30.000 tegels, die aan de onderzijde zijn vastgelijmd. Ontworpen om de hitte af te voeren, die normaliter een door de dampkring duikend voorwerp ver-

de hemel. Op toekomstige shuttlevluchten zal er zich aan boord een tegelreparatiedoos bevinden voor het geval er vóór de terugkeer in de dampkring, tegels verloren zijn gegaan. Oorspronkelijk was er echter in de plannen voor de eerste reis niet een dergelijke reparatiedoos opgenomen.

„Het gaat om een erg riskante onderneming”, merkte een aan het project verbonden wetenschapper op. Maar riskant of niet, Amerika's ruimteprogramma steunt nu volledig op de shuttle. „Wij zijn van plan vanaf 1983 al onze operationele ruimtevaartuigen met shuttles te gaan lanceren. We zullen dan volkomen van de shuttle afhankelijk worden,” zei de gewezen Amerikaanse minister van Defensie, Harold Brown.

Ook anderen in de race

Terwijl de Verenigde Staten bezig zijn al hun ruimteplannen op de kaart van de shuttle te zetten, zal het ruimteprogramma van de Sovjetunie naar het zich laat aanzien, een kleiner shuttle-achtig vaartuig omvatten, en zal daar de nadruk blijven liggen op de bouw van de grootste raketten ter wereld. De Sovjets werken aan lanceerraketten die sterker zijn dan de Saturn 5, terwijl de Verenigde Staten zelfs niet meer over een raket met het vermogen van de Saturn 5 beschikken. „Dit zou erop kunnen wijzen dat de VS een tijdvak betreden, waarin alleen al de omvangrijke lanceercapaciteit van de Sovjets een doorslaggevende factor zou kunnen blijken in het strategisch gebruik van de ruimte, zelfs wanneer men de wezenlijke voordelen in aanmerking neemt die de Amerikaanse space shuttle naar verwachting zal opleveren”, aldus het weekblad *Aviation Week & Space Technology* van 16 juni 1980. Eenvoudiger gezegd: zelfs met hun nieuwe shuttle zullen de Verenigde Staten mogelijk achterop raken in de ruimte.

Maar of het nu om het programma van de Amerikanen of van de Sovjets gaat, de drang naar een weldra te beginnen exploitatie van de ruimte is dezelfde.

Ook andere landen beginnen trou-

wens een woordje mee te spreken. De Fransen hebben voor het lopende jaar twee proefvluchten op het programma voor hun Ariane-raket, die ontworpen is om satellieten te gaan lanceren in het kader van het Europese ruimteprogramma. En in de Sovjetunie worden momenteel twee Franse astronauten getraind, die naar verwachting in de toekomst Sovjetkosmonauten zullen gaan vergezellen.

Het Europese Ruimte Agentschap, en in het bijzonder het Westduitse lid, heeft meegewerkt aan het Amerikaanse shuttle-programma. India, China en Japan hebben eigen lanceerraket-

*De mens kan het.
Daar is geen
twijfel over. Hij
kan naar de ruimte
verhuizen. Maar
is hij er rijp voor?
Hij heeft nog
niet eens geleerd
hier op aarde in
vrede te leven.*

ten ontwikkeld. En bijna elk land, elke onderneming, elke industrie, elke groep en zelfs elke particulier kan op afroep voor slechts 3000 dollar een experiment of een uitvinding de ruimte in sturen aan boord van NASA's shuttle.

Hooggestemde verwachtingen

Doelmatiger, wereldomspannende communicatiesystemen behoren tot de verwachte voordelen van de nieuwe opmars in de ruimte. Er zullen satellieten komen die honderdduizenden telefoongesprekken tegelijk zullen kunnen verwerken, om niet te spreken van wereldomspannende tv-programma's. Andere satellieten zullen weerpatronen blijven waarnemen en natuurlijke hulpbronnen kunnen opsporen, de

gezondheid van de te velde staande gewassen kunnen bestuderen, gevaar voor overstroming voorspellen, de mogelijke vindplaatsen van olie en mineralen aangeven en talrijke andere soortgelijke taken vervullen.

De toestand van gewichtloosheid in de ruimte zal naar verwachting de fabricage van keramische, optische, elektronische en metallurgische producten mogelijk maken die van een veel hogere kwaliteit en zuiverheid zijn dan op aarde kan worden verwezenlijkt. De Sovjets hebben al experimenten van deze aard uitgevoerd. In hun Saljoetruimtestations hebben zij gebruik gemaakt van ingebouwde oventjes. Men neemt aan dat de technologie van de ruimtefabrieken ook de mogelijkheid zal openen betere vaccins, kunstmatige hormonen en andere biologische producten te vervaardigen.

Rond de aarde wentelende ruimtestations zullen steeds groter worden, en van een milieu worden voorzien waarin zonder ruimtepak kan worden gewerkt. Er zullen sterrenwachten worden gebouwd die in hun waarneming van het heelal niet meer belemmerd zullen worden door het waas van de aardatmosfeer. Ruimteplatforms zullen als lanceer- en koppelfaciliteiten fungeren voor verderweg gelegen ruimtebestemmingen. Van onmiddellijk belang is de exploitatie van de mineralen op de maan en op Mars. Vaartuigen die van ruimteplatforms worden gelanceerd, zullen niet meer gestroomlijnd behoeven te worden omdat de luchtweerstand geen rol zal spelen. Evenmin zullen zij over de ontzagwekkende stuwkracht dienen te beschikken die vereist is voor opstijgingen vanaf de aarde.

Dicht op de hielen van de ruimte-industrialisatie zal dan volgens de ziensers van de wetenschap de kolonisatie van de ruimte volgen. Onze planeet is overbevolkt en haar reserves raken snel uitgeput. Het is dan ook niet meer dan logisch om onze biesen te pakken en op te stappen naar een nieuwe, zelfs vijandige omgeving, zoals de mens altijd in zijn geschiedenis heeft gedaan. Deze ziensers beschrijven
(Zie verder pagina 20)

VRAGEN WAAROP DE WETENSCHAP GEEN ANTWOORD HEEFT

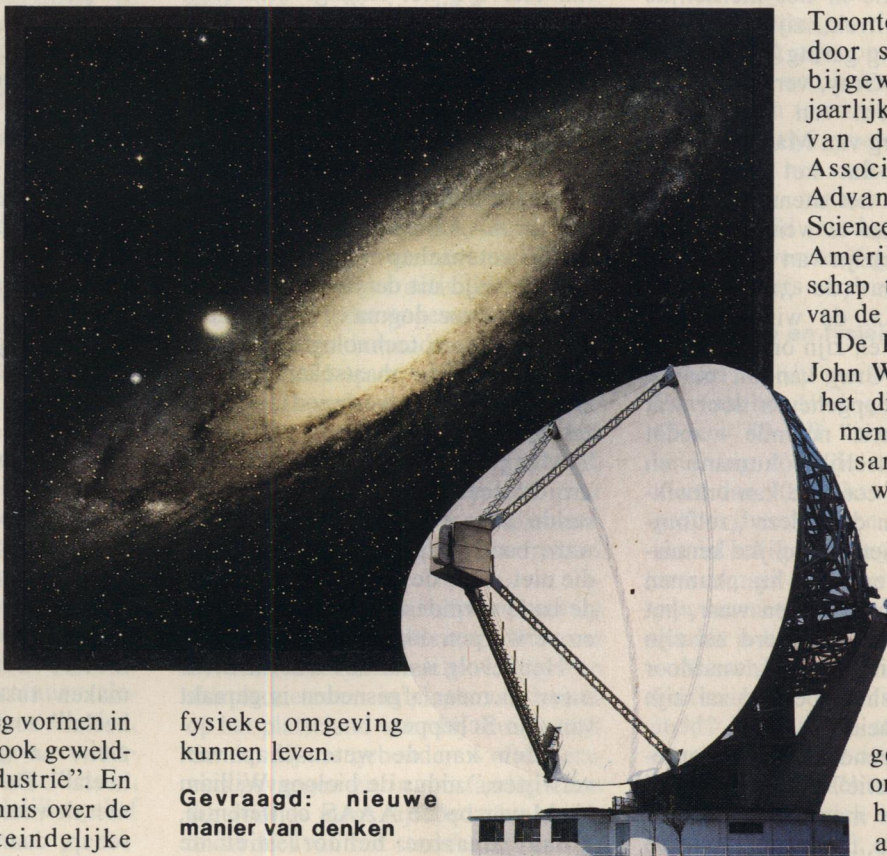
door Gene H. Hogberg

In de afgelopen 15 jaar is de natuurkundige kennis van het heelal, van onze planeet aarde en van haar unieke levensvormen explosief toegenomen. Nu verkondigen de wetenschappers dat ze zich op vragen zullen werpen zoals „Waarom is er materie?“, „Waarom bestaat er leven?“ en „Wat is de mens?“. Liggen de antwoorden hierop op het terrein van de natuurwetenschappen?

Nooit eerder stonden wetenschappelijke onderwerpen zo in de publieke belangstelling. Van spectaculaire televisieseries over de wonderen van ons heelal tot goed lopende, kleurrijke wetenschappelijke tijdschriften voor de leek — de ontdekkingen van de wetenschap zijn „in“.

Jonge mensen praten veel over de mogelijkheden van de ruimtevaart of van het DNA-onderzoek. Kennis is, om het in economische termen uit te drukken, op zichzelf een „groei-industrie“ geworden.

Maar paradoxaal genoeg vormen in de hele Westerse wereld ook geweldsmisdrijven een „groei-industrie“. En er bestaat erg weinig kennis over de vraag hoe wij de uiteindelijke nucleaire kosmische zelfmoord kunnen verhinderen, hoe wij er een bevredigend huwelijk en een gelukkig gezinsleven op na kunnen houden, en hoe wij in harmonie met onze

H. Armstrong Roberts: PT Photo

fysieke omgeving kunnen leven.

Gevraagd: nieuwe manier van denken

Zelf zijn de geleerden zich niet onbewust van deze duidelijke paradox van „goed en kwaad“. Dit kwam duidelijk tot uiting op de afgelopen winter in het Canadese

Toronto gehouden en door schrijver dezes bijgewoonde 147e jaarlijkse conferentie van de „American Association for the Advancement of Science“ (AAAS), het Amerikaans genootschap tot bevordering van de wetenschap.

De Britse professor John W. Bowker vatte het dilemma van de mensheid duidelijk samen toen hij wees op onze „wonderbaarlijke wetenschappelijke prestaties aan de ene kant“ en „ons onvermogen om de gevolgen ervan onder controle te houden aan de andere kant — gevolgen die wij belichaamd zien in een voortdurend veelzijdiger wordend vermogen tot zelfvernietiging“.

Hoe kan de mensheid dan van de

rand van de totale ondergang worden weggesleurd?

Een symposium dat gewijd was aan de epistemie — een nieuwe tak van wetenschap die gewijd is aan het kennisproces bij de mens en aan de relatie met de menselijke hersenen — probeerde dit kritische terrein onder handen te nemen. Het perspectief van waaruit het onderzoek werd ondernomen, was natuurlijk dat van de evolutie, die het raamwerk van de moderne wetenschap vormt. De voornaamste conclusie waartoe men kwam, was dat de mens op de een of andere manier nog verder moet evolueren om zijn eigen overleving veilig te stellen!

In de gids voor de op het symposium te behandelen onderwerpen werd uiteengezet dat „onze overvloed aan systeemvormende activiteiten heeft geleid tot de ontwikkeling van kernwapens die de overleving van de soort bedreigen. Tenzij zich een evolutie in het menselijke kennisproces voltrekt, zijn onze kansen op overleving gering.”

Dr. William Gray, verbonden aan het Departement van Geestelijke Gezondheidszorg van Massachusetts, beklemtoonde dat het meer dan duidelijk is dat het menselijk denkproces normaliter te weinig is ingesteld op het welzijn van anderen en van het milieu (de „natuurlijke ecologie”, d.w.z. de wisselwerking tussen de mens en zijn omgeving).

Volgens dr. Gray kan dit manco slechts worden opgeheven door wat hij „kennisevolutie” noemde — zodat zich een „menselijke, humane en humanistische” ecologie kan ontwikkelen. En alleen door deze „zelfontwikkeling van het menselijke kennisproces,” aldus vervolgde hij, „kunnen mensen het punt bereiken waar, het hart van iedereen gezuiverd zal zijn van afgunst en inhaligheid, waardoor de gehele mensheid bevrijd zal zijn van boosaardigheid”.

Dr. Gray meende dat een dergelijke „zelf-evolutie” zowel dringend noodzakelijk als mogelijk was, daar, zo merkte hij op, „de mens in wezen een onvoltooide affaire” is.

Nu is de mens inderdaad een „onvoltooide affaire”, en zonder twijfel dient hij zich af te wenden van zijn egocentrische benadering van het

leven. Maar is de mens wel in staat zijn eigen denkproces in andere banen te leiden?

Het werkelijke antwoord op deze vragen — die wij hieronder onder de loep zullen nemen — ligt in de bijbel, die verguisde bron van *geopenbaarde* kennis, die in feite onze gehele eeuw van explosief toenemende kennis voorspelde. De profeet Daniël voorzegde „de eindtijd” — deze 20e eeuw — wanneer „de kennis zal vermeerderen” (Dan. 12:4).

Uit „slavernij” bevrijd?

Onfortuinlijkerwijs voelen de geleerden in de natuurwetenschap er niets voor, de bijbel eens met nieuwe ogen te bekijken. De „strijd” tussen de op de evolutiegedachte gestoelde wetenschap en wat als „godsdienstig bijgeloof” wordt bestempeld, is naar men aanneemt voorgoed gestreden — met de evolutie als onbetwiste overwinnaar. Of zoals een paleontoloog van Harvard het onlangs uitdrukte: „het is toch te gek om los te lopen dat wij anno 1981 nog de conclusies van de natuurwetenschap moeten verdedigen.”

Ervin Laszlo, een functionaris van de Verenigde Naties, legde er in zijn toespraak tot een der studiegroepen van de AAAS de nadruk op dat de natuurwetenschap „zich volkomen heeft bevrijd uit de slavernij van het middeleeuwse dogma . . . Niet alleen wetenschap en technologie, maar de hele gevestigde maatschappij heeft zich losgemaakt van godsdienstgezag.”

Maar terwijl zij zich aan het „middeleeuwse dogma” ontworstelde, schoof de wetenschap ook de ware boodschap van de bijbel opzij, die niet, zoals de wetenschap aannam, de basis vormde van de zo omstreden en verworpen dogma's.

Het gevolg is dat de moderne mens meer en meer afgesneden is geraakt van zijn Schepper.

„Men kan de wetenschap veel verwijten,” aldus de bioloog William V. Mayer op de AAAS conferentie, „maar daartoe behoort niet de aanvaarding van het bovennatuurlijke.” Hij sprak op een persconferentie welke voorafging aan een symposium dat zich bezighield met de controversen inzake „schepping of

evolutie” die in de natuurkundelokaal van de openbare scholen in de Verenigde Staten heeft gewoed. De wetenschap, zo voegde de bioloog Mayer eraan toe, is niet atheïstisch, maar „non-theïstisch, doordat zij geen bovennatuurlijke verklaringen voor de verschijnselen accepteert.”

„In den beginne” — wat?

Dat neemt niet weg dat bepaalde verschijnselen die tijdens deze „wereldcup van de wetenschap” onder de loep werden genomen, een beetje moeilijk te verklaren zijn als men niet zijn toevlucht neemt tot het bovennatuurlijke.

Zo was er een levendige discussie over de leeftijd van het heelal, die nu op grond van uiteenlopende dateringsmethoden op zo'n vijftien miljard jaar wordt gesteld.

De meeste astronomen en natuurkundigen zijn aanhangers van de „Big Bang”-theorie — de theorie van de „oerknal” waarmee volgens deze verklaring op een onbegrijpelijk ontzagwekkend moment in de tijd, de materie naar alle kanten werd weggeslingerd vanuit een ontploffende, onvoorstelbaar grote en hete vuurbol.

Eerdere concepten, zoals de theorie van het stabiele heelal en die van het pulserende heelal, worden niet meer algemeen als mogelijkheden aanvaard.

De „Big Bang”-theorie werpt echter interessante vragen op. De astronoom David W. Schramm merkte in zijn voordracht op: „het feit dat ons heelal een bepaalde ouderdom heeft, intrigeert ons in filosofisch opzicht.”

Maar opdat niet iedereen nu maar meteen tot theologische gevolgtrekkingen zou komen, deed zijn collega-astronoom Milton K. Munitz grote moeite het verschil duidelijk te maken tussen „het begin van het heelal” zoals de wetenschappers het zien, en „de schepping van het heelal”. De laatste uitdrukking heeft niet de voorkeur van de natuurwetenschap, daar zij het bestaan van een *schepper* impliceert.

Door de uitdrukking „het begin van het heelal” te kiezen, aldus dr. Munitz, „zegt de wetenschapper iets (Zie verder pagina 27)

GELUIDSOVERLAST

Treft meer dan het oor alleen!

door Clayton Steep

Een hoge graad van lawaai is niet alleen maar onaangenaam — het is schadelijk voor de gezondheid en voor de geest.

„Zwijgen is goud”, volgens een oud spreekwoord. En voor de miljoenen die in de grote steden samengepakt zitten begint „zwijgen”, d.w.z. stilte, inderdaad even zeldzaam te worden als het genoemde edelmetaal.

De gekwelde stadsbewoners zijn onderworpen aan het verwarde geraas van auto's, bussen en vrachtwagens, het gedreun van treinen, het geloei van sirenes, het geratel van drilboren, het gebulder van straalvliegtuigen, het lawaai van industrie, het bedrijfsleven, bouw- en sloopwerkzaamheden, en alle andere activiteiten die deel uitmaken van het hedendaagse stadsleven.

Ook de buitenwijken zijn niet altijd rustige pleisterplaatsen. Te beginnen met het rinkelen van de wekker 's morgens vroeg, krijgt het trommelvlies de gehele dag door aanvallen te verduren van het schelle, zenuwslpende en dissonante geluid van huishoudelijke apparatuur, televisietoestellen, stereo-installaties, maaimachines, kettingzagen, vuilniswagens, voorbijrijdende bromfietsen, en, ook nog, het onophoudelijke gekef van de hond van de burens.

„Onze samenleving is bezig zichzelf dol te draaien door lawaai”, verklaarde Dr. T. Carlin, hoofd van het Spraak en Gehoor Instituut verbonden aan het Gezondheidscentrum van de University of Texas.

Geluidsoverlast is, zei hij, niet alleen de schuldige in het geval van gehoorverlies, maar het veroorzaakt tevens andere fysieke kwalen, spanningen in het huwelijk, een teruggang in arbeidsproductiviteit en „maakt al met al het leven miserabel”.

Wat is „lawaai” eigenlijk?

We moeten hier een onderscheid maken tussen geluid en lawaai. Veel soorten geluid zijn mooi, vredig, verheffend of opbouwend. Deze geluiden zijn aangenaam voor het oor. Verder zijn er geluiden die dan wel niet per se mooi, maar wel aanvaardbaar zijn als nevenverschijnsel van menselijke activiteit. En dan is er lawaai. Ieder ongewenst geluid is lawaai, zoals iemand eens schreef. Het is geluid op de verkeerde tijd en op de verkeerde plaats.

Een opgewonden hond op het platteland is geen onprettig geluid. Midden in de nacht, op een paar meter afstand van een slaapkamer, is het een irritant lawaai.

Lawaai is hoofdzakelijk het gevolg van handelen door de mens. Waarom bevindt die hond zich vlakbij een slaapkamer, in plaats van buiten op het platteland waar hij thuishoort? Omdat hij vastgebonden is of anderszins gevangen zit in omstandigheden die door de mens zijn bedacht — een onderdeel van het stadsleven.

Overall waar mensen zich in steden ophopen, stoot het lawaai van de een dikwijls de ander. Dat is niets nieuws. De dichter Decimus Junius Juvenalis bekritiseerde als volgt de toestand in het oude Rome: „Slapeloosheid ver-

oorzaakt vaker de dood bij invaliden in Rome dan welke andere factor ook . . . Hoeveel slaap, zo vraag ik u, kan iemand in deze verblijven hier genieten? Ongestoorde nachten zijn — en dit is de wortel van het kwaad — het voorrecht van de rijke. Alleen al die wagens die door die nauwe kromme straatjes denderen . . . zouden genoeg zijn om de meest suffe zeeke van een keizer tot permanent wakker-zijn te ratelen.”

In onze tijd moeten wij naast het lawaai van het verkeer, ook nog het verdovende rumoer van een grote hoeveelheid moderne, in massa-productie vervaardigde, mechanische lawaaimakers verdragen.

Emotionele en fysieke gevolgen

Geluid wordt gemeten in decibels. Een aanhoudend geluidsniveau van 65 tot 80 dB vormt een ernstige belasting voor de oren. Geluid van meer dan 90 dB kan in korte tijd het gehoor beschadigen. Dunne haarvaten in het gehoororgaan groeien, als ze eenmaal door buitensporig geluid zijn vernietigd, nooit meer aan. De schade is blijvend.

Misschien denkt u dat u niet aan buitensporig lawaai bent blootgesteld? Welnu, een stofzuiger produceert ongeveer 70 dB; een haardroger 100; een maaimachine 90 tot 100; een gemiddelde fabriek 85; een elektrisch scheerapparaat 90; zwaar vrachtverkeer op 10 m afstand 90; een bromfiets op 20 m afstand 100-110; een straalvliegtuig bij de start 150; een gewone discobar 120. Het dagelijks blootgesteld zijn aan lagere
(Zie verder pagina 14)

De verbazingwekkende oorsprong van **HET MODERNE ONDERWIJS**

door Herbert W. Armstrong

Bijna niemand kent de waarheid over de manier waarop het huidige systeem van hoger onderwijs zich heeft ontwikkeld — hoe het de laatste tijd afgedreven is en waarom het systeem nu zelfs aan het verouderen is.

Ieder jaar worden door schoolieren over de gehele wereld beslissingen genomen over een studie die op hun hele verdere leven van invloed zal zijn.

Een verkeerde beslissing kan levenslange mislukking, ellende en frustratie tot gevolg hebben, zowel voor meisjes als voor jongens.

Als ik student[e] was of van plan was te gaan studeren, zou ik ernstig nadenken over de reden waarom zovele studenten en reeds afgestudeerden de indruk hebben dat de universiteit in gebreke gebleven is om hun te geven wat zij werkelijk nodig hebben om van hun leven een succes te maken dat in elk opzicht voldoeningsschenkend is.

Ik zou grondig de oorzaken willen nagaan achter de duizenden mislukkingen in het leven van afgestudeerden — waarom zelfs de *meesten* die een middelmatige of zelfs een hoge financiële welstand hebben bereikt, niet gelukkig zijn, en waarom het bevredigende, belovende gevoel van voldoening dat zij verwacht hadden voordat zij naar de universiteit gingen, ver buiten hun bereik ligt.

Ik zou de redenen willen kennen waarom een groot aantal afgestudeerden een mislukking maakt van hun

huwelijk — en een mislukking is als ouder — als opvoeder van hun kinderen.

Ik zou willen weten waarom zovelen die een opleiding genoten hebben en wier *verstand* gevuld werd met gespecialiseerde technische kennis nog altijd onvolwassen zijn op emotioneel, moreel en geestelijk gebied en nog steeds geplaagd worden door een gevoel van ontoereikendheid, onzekerheid, minderwaardigheid, onveiligheid — en zelfs frustratie.

Wat is het dat miljoenen die vier, zes en meer jaar in het „hoger onderwijs” hebben doorgebracht, op de universiteit niet verkregen hebben?

Heel eenvoudig is hun de *belangrijkste* kennis en ondervinding die nodig is voor een evenwichtig, afgerond, gelukkig, *overvloedig*, *werkelijk* succesvol leven, niet gegeven.

Staat u me toe dat ik *persoonlijk*, vertrouwelijk, met u spreek, zoals ik ook van man tot man, openhartig tot u zou spreken wanneer u naar mij zou komen om persoonlijk advies te vragen over dit probleem van het hoger onderwijs, en HOE u er zeker van kunt zijn dat u de juiste onderwijsinstelling kiest.

Ik heb een actief, dynamisch leven vol reizen gehad. En vandaag kan ik met diepe en zeer dankbare voldoening terugkijken op een leven van vervulling dat volledig, overvloedig,

interessant, zelfs opwindend en altijd lonend is geweest. Natuurlijk zijn er problemen geweest die opgelost en hindernissen die genomen moesten worden. Er waren ook teleurstellingen en tegenslagen — die komen in elk leven voor. Zij zijn de teelaarde voor karaktervorming.

Maar ik ben in contact gekomen met mensen die volgens algemeen aangenomen normen veel „succes” hadden — mensen die aan het hoofd stonden van grote en belangrijke ondernemingen, mensen wier bankrekeningen gevuld waren maar wier leven *leeg* was!

Ik heb tientallen multimiljonairs gekend — bijna allen waren ongelukkig! Ik beschouw armoede beslist niet als een maatstaf voor succes, maar nadat ik zovele honderden mensen heb leren kennen die zeer rijk werden, beschouw ik ook het verwerpen van geld niet als een bewijs van succes. Het leven is *meer* dan in het onderhoud voorzien, hoewel dit één van de noodzakelijke vereisten is.

En ik heb vrouwen gekend van „succesvolle” echtgenoten — vrouwen van wie sommigen tot de top van de sociale ladder opgeklommen zijn. Ook zij waren ongelukkig en ontevreden.

Maar waarom zijn de meeste mensen, zelfs al zijn zij financieel welvarend en leven zij te midden van een overvloed aan materiële goederen, nog steeds *mislukkingen* in het

leven — en zijn zij nog altijd ontevreden — gefrustreerd — ongelukkig?

Zou U niet moeten uitzien naar iets beters dan dat?

Als u er nu niets aan doet, zal het te laat zijn.

Toen ik nog maar 22 jaar was moest ik als „ideeënman” van een nationaal tijdschrift het land doorreizen om zakenlieden te interviewen, handelspraktijken, tendensen en condities in de zakenwereld te bestuderen, te analyseren en na te gaan waarom de een in het zakenleven een succes was en de ander niet.

Sindsdien heb ik de oorzaken van succes en mislukking *in het leven* en de redenen waarom er zoveel ellende is, bestudeerd.

En toen het meer dan 30 jaar geleden mijn voorrecht en verantwoordelijkheid werd om een instituut voor hoger onderwijs — het Ambassador College — te stichten, sprak ik over deze problemen met een aantal onderwijsdeskundigen van goede naam. Ik besprak met hen het feit dat ik vastgesteld had dat zoveel afgestudeerden in werkelijkheid mislukkingen in het leven zijn, zonder te weten hoe zij moeten leven, zelfs al zijn zij financieel een „succes”.

Het meest *fundamentele* en noodzakelijke dat men moet leren is de werkelijke betekenis en het doel van het leven. Er zijn redenen voor een ongelukkig, gefrustreerd leven — onder diegenen die financieel, sociaal, politiek of in het dagelijkse leven „succesvol” zijn. Er bestaat een reden voor het gebrek aan vrede in de wereld — de regeringshoofden *kennen de weg* van de vrede niet! Als zij hem wél kenden zouden wij er dan niet *een beetje* van merken?

Intellectuele vorming alleen is niet voldoende!

Technische vorming met het oog op specialisatie is niet voldoende!

Miljoenen mensen hebben dit soort onderwijs gekregen — maar het heeft tot een ongelukkig en onsuccesvol leven geleid! Het heeft deze „ontwikkelde mensen” niet op het leven voorbereid!

En waarom niet?

Nogmaals: zij kenden de werkelijke waarden niet. Zij kozen de *verkeerde* einddoelen. Zij werkten hard om een *verkeerd* einddoel te bereiken dat hen gedesillusioneerde,

gefrustreerd en ongelukkig achterliet.

Datgene wat wij *beschaving* noemen is eenvoudigweg de levenswijze van de mens. Het is het systeem, de gewoonten, de manier van leven in onze menselijke betrekkingen, verhoudingen, organisaties en levenswijzen. Kortom, deze wereld.

En deze wereld is belist geen gelukkige, werkelijk succesvolle wereld!

In de korte tijdsspanne van een generatie heeft de wereld met steeds toenemende snelheid het tijdperk der uitvindingen, het tijdperk der machine, het tijdperk van de wetenschap en de technologie, het nucleaire tijdperk en nu het ruimtetijdperk doorlopen. De plotselinge toename in wetenschappelijke ontwikkeling komt vooral tot uiting in het verbazingwekkende feit dat 90% van alle wetenschapsmensen die ooit geleefd hebben in deze tegenwoordige tijd leven.

Een nieuw tijdperk in het onderwijs

En met deze ontwikkelingen is een nieuw tijdperk in het onderwijs aangebroken.

De wereld van vandaag is wat haar leiders ervan gemaakt hebben en deze leiders zijn het produkt van het onderwijs van deze wereld. Maar wat voor soort van wereld heeft dit onderwijs voortgebracht?

Het is een bedrieglijke wereld. Het *schijnt* een wereld vol nieuwheidjes, arbeidsbesparende apparaten en luxe die onze voorouders zich nooit hadden kunnen voorstellen. Het is een wereld van ogenblikkelijke wereldomvattende communicatie, van snel transport. Het is een wereld die vermaakt wordt met radio, televisie, film en toneel; een wereld met reusachtige sportterreinen en arena's. Het is een gemechaniseerde wereld waar massaproductie aan de lopende band, hogere inkomens en kortere werktijden mogelijk maakt, en ruimte geeft voor ontspanning en amusement.

Maar het is een bedrieglijke wereld. Nooit was de wereld zo vol ontevredenheid en ellende, misdaad, jeugdcriminaliteit, echtscheidingen en ontwrichte gezinnen, ziekten en krankzinnigheid, geweld en vernietiging. Nooit tevoren was het mogelijk alle leven van de aarde weg te vagen!

Deze uiteenvallende beschaving is het produkt van een opvatting over kennis en een filosofie over het leven, die tezamen de grondslag gelegd hebben voor het moderne onderwijs. De filosofische basis van het moderne onderwijs is die van de oude heidense Grieken en Romeinen. De filosofie waardoor de aanwezigheid en de beweging van alles beschouwd en verklaard worden, is de materialistische benadering van de moderne wetenschap.

Het moderne onderwijs is daarom bijna helemaal materialistisch. Het ontwikkelt de machine, de stelling, de hypothese, die het geloof of de ideologie van de moderne wetenschap worden. Maar het laat na de *mens* te vormen of hem te leiden naar een begrip van de werkelijke waarden.

Maar weinig mensen schijnen te weten dat gemoedsrust, geluk, tevredenheid en het ware, boeiende, *overvloedige* leven van geheel welzijn, met voorspoed en volledige verzekerdheid, ons ware erfdeel is. Weinigen schijnen de weg te kennen. Weinigen schijnen te weten dat er onzichtbare maar onverbidde wetten in werking zijn die deze utopische toestand voor iedereen mogelijk maken. De allereerste opdracht van het onderwijs is de kennis van deze wetten en van het doel van het leven te verspreiden.

De kennis wordt echter niet verspreid — behalve op Ambassador College.

De verbazingwekkende oorsprong van het moderne onderwijs

Hoe is het systeem van het moderne onderwijs tot stand gekomen? Een kort onderzoek naar de achtergrond ervan zal verrassende feiten aan het licht brengen.

De academische vorm van het systematisch onderwijs werd in het leven geroepene door de heidense Griekse filosoof Plato (427 - 347 v. Chr.) Hij was de stichter van het onderwijs met een regelmatig leerplan op een vaste plaats — de *academie*.

Maar een interessante analogie wordt ons al veel vroeger gegeven. Men vindt deze in Genesis.

Hierin wordt de Schepper beschreven als de oorspronkelijke opvoedkundige die de eerste man en vrouw onderwijst over de twee fundamente-

le levenswijzen. Dit werd voorgesteld door twee symbolische bomen.

De ene boom werd voor vrij gebruik aangeboden en stelde de levenswijze voor als een levensfilosofie van liefde — van onbaatzuchtige, innerlijke bezorgdheid voor het welzijn van anderen — van geven, dienen, en van delen. De andere — verboden maar niettemin volkomen toegankelijk — symboliseerde de tegenovergestelde levensfilosofie. Deze stelde het succes voor, bekeken vanuit het oogpunt van materiële verwerving. Het was de weg van ijdelheid, zelfzucht en hebzucht; van belangstelling in de eerste plaats voor zichzelf; deze weg verheerlijkte wedijver en concurrentiegeest.

Dit verslag komt van de grote Deskundige op het gebied van opvoeding en onderwijs, die de levende wetten van liefde openbaart als *de weg* tot vrede, voorspoed, geluk — een werkelijk utopia — en hoe de overtreding van *die weg* leidt naar wedijver en oorlog, pijn, lijden, onzekerheid, ellende, ontevredenheid, leegte en de dood.

Leed, lijden en dood, was niet wat alleen de eerste mensen oogstten, maar ook elke daaropvolgende generatie. De mensheid heeft nooit geleerd van de *duurste* leermeester van allemaal — de ondervinding.

Maar de mensheid heeft de les geschreven in menselijk bloed!

De oudste geschiedkundige aantekeningen onthullen dat onderwijsinrichtingen sinds de vroegste oudheid georganiseerd en in stand gehouden werden door de godsdiensten. In de tiende eeuw v.Chr. bestonden reeds scholen voor de opleiding van heidense priesters. Anderzijds richtte de profeet Elia rond de negende eeuw v.Chr. voor de profeten van God drie onderwijsinstellingen in.

Heidense scholen voor christenen

In het begin van de christelijke tijdrekening waren overal over het Romeinse Rijk heidense scholen naar het platonisch model verspreid. Er waren geen christelijke scholen.

De boekdrukkunst was nog niet uitgevonden. Leerboeken moesten moeizaam, stuk voor stuk met de hand samengesteld worden. Alle leerboeken waren heidens.

Alle leiders gedurende de eerste vijf eeuwen van de christelijke wereld

waren noodzakelijkerwijs de leerlingen van dit heidense onderwijs geweest.

Vervolgens werden deze scholen door Aziatische invallen weggevaagd. Al deze jaren was het hele onderwijs in de Westerse wereld heidens. Heidense filosofieën, godsdienstige opvattingen en gewoonten werden automatisch de opgroeiende kinderen ingeprent. Heidense feestdagen maakten gewoon deel uit van het schoolleven — net zoals het vandaag, hoe verbazingwekkend het ook moge klinken, nog steeds het geval is!

Het onderwijs werd ingeprent, gebaseerd op *het van buiten leren*. Het werd „met de lepel ingegeven” en letterlijk in de onrijpe en opgroeiende geesten „gegoten”. Kinderen leerden te aanvaarden zonder vragen te stellen, te veronderstellen zonder te bewijzen, en al wat geleerd werd te geloven en van buiten te leren. Ook deze methode bestaat vandaag nog steeds. Kinderen wordt zelden geleerd na te denken — zij leren volgelingen te zijn, geen leiders. Weinigen weten *waarom* zij de dingen geloven die zij geloven. Al die jaren was alle literatuur in de Westerse wereld heidens.

In het begin van de zesde eeuw waren alle scholen kloosterscholen voor de opleiding van monniken, en episcopale scholen voor de opleiding van priesters. Deze scholen werden later de universiteiten van Salerno, Bologna, Reggio, Padua, Modena, Vercelli en andere.

De eerste universiteit die naar het huidige model werd ingericht was de universiteit van Parijs, in het begin van de twaalfde eeuw — gevolgd door andere zoals Oxford, Cambridge, Harvard en Yale.

Twee gevaarlijke stromingen

Nog twee andere factoren gaven kracht aan het materialistisch denken. Het „rationalisme” verspreidde zijn zuurdesem op elk niveau van de onderwijsstructuur.

In de huidige eeuw heeft ook de zakenwereld niet te onderschatten financiële bijdragen geleverd in de vorm van de oprichting van technische, wetenschappelijke en beroeps-cursussen om het nodige personeel voor hun enorme ondernemingen op te leiden. Dit had als resultaat dat het onderwijs meer en meer een systeem

werd om jonge mensen op te leiden in de kunst van in het levensonderhoud te voorzien ten koste van het onderwijs dat hen moet leren *hoe te leven!* Zij moeten *beide* kennen!

En terwijl de instellingen van hoger onderwijs hun koers in de twintigste eeuw volgden werd de toeloop van studenten steeds groter. Heden ten dage hebben we feitelijk onderwijsproductie aan de lopende band. De student verliest zijn identiteit, wordt in feite een onbetekenend iemand die helemaal opgenomen wordt in het systeem van uniform collectivisme.

Prominente onderwijsdeskundigen hebben hun grote bezorgdheid kenbaar gemaakt over deze toestand in het onderwijs. Velen zien het kwaad en de gevaren in — maar bekennen hun volslagen onmacht om de stroming in te tomen of van richting te doen veranderen.

De *Encyclopaedia Britannica* geeft de volgende omschrijving van onderwijs:

„Voor het woord *onderwijs* zijn reeds vele definities gegeven maar aan de basis van al deze definities ligt de opvatting dat onderwijs duidt op een inspanning van de volwassen leden van de menselijke samenleving om de ontwikkeling van de komende generatie te modelleren overeenkomstig hun eigen levensidealen... Onderwijs kan men de inspanningen noemen die door de maatschappij geleverd worden om de opgroeiende generatie haar cultuur *op te leggen*... Scholen en universiteiten die de normale kanalen zijn waardoor de cultuur van de volwassenen de jonge mensen bereikt, zijn van nature conservatief en *gebonden aan tradities*. Zij zijn traag om de oude wegen te verlaten” (nadruk van ons).

Kort samengevat: Het onderwijs is sinds de vroegste oudheid een instrument van het heidense religieuze onderwijs en werd een voertuig voor het verspreiden van heidense cultuur, religieuze doctrines en gewoonten onder het platonisch onderwijsstelsel. In onze tijd heeft het zich ontwikkeld tot een systeem van inprenten van leerstellingen van, wat de schrijver-filosoof Dr. C. E. Ayers noemde: „de Wetenschap, de valse Messias” — of de „nieuwe religie” van rationalisme en materialisme die
(Zie verder pagina 20)

DE BIJBEL STAAT PERSVRIJHEID VOOR

door Jeff Calkins

Het allerbelangrijkste werk ter wereld kan onmogelijk worden verricht zonder het bestaan van een vrije pers!

Welk werk? De bekendmaking van het grote nieuws dat God zijn regering over de gehele aarde zal herstellen! Alvorens dit herstel echter een feit wordt, dient het eerst te worden verkondigd. Het goede nieuws van deze verkondiging — het evangelie van Gods Koninkrijk — dient te worden gepredikt, als een getuigenis voor *alle volken* (Matth. 24:14). En de volken zullen een keuze moeten maken: het aanvaarden of verwerpen.

In deze tijd heeft God de *massa*-media ter beschikking gesteld als hulpmiddel voor de voltooiing van zijn werk. Maar om het grote publiek te kunnen bereiken met het goede nieuws van Gods spoedig komende regering, is vrijheid van drukpers noodzakelijk. Lees in dit verband Markus 13:10: „En aan alle volken moet eerst het evangelie gepredikt worden.”

Voorts legt God zijn wachter en Kerk de speciale plicht op om aan bepaalde volken zekere waarschuwingen bekend te maken. Ezechiël 33:1-7 beschrijft deze opdracht aan de wachter nader. Als die wachter „het zwaard” over het land ziet komen — een profetisch symbool voor *verwoesting door militair geweld* — dan moet hij op de bazuin blazen, anders zal God hem persoon-

lijk verantwoordelijk stellen.

Deze plicht houdt in dat een waarschuwing voor zeer gruwelijke gebeurtenissen zoveel mogelijk bekendheid moet krijgen, en wel ten behoeve van de in de eindtijd levende nakomelingen van oude volken.

Ook toen God Jeremia met een boodschap belastte, legde Hij deze profeet nadrukkelijk de *plicht* op deze zover en zo breed mogelijk te verspreiden. Deze boodschap was zo enorm belangrijk dat Jeremia zelf hem nauwelijks kon bevatten: „... dan werd het [Gods Woord] in mijn hart als *brandend vuur, opgesloten in mijn gebeente*” (Jer. 20:9).

Aldus hebben Gods dienaren werkelijk geen andere keuze dan gebruik te maken van het recht hun boodschap in vrijheid te verkondigen en te publiceren. De boodschap is niet alleen voor hen persoonlijk bedoeld — hij is van belang voor de *gehele mensheid!*

Reactie van de overheid

Nochtans: terwijl de bijbel Gods dienaren een plicht oplegt, waarschuwt dit boek er tevens voor dat de regeringen hier op aarde — zowel in het verleden als in de toekomst — niet altijd vrije meningsuiting door middel van het geschreven en gesproken woord zullen toelaten.

Dikwijls voert een regering als verontschuldiging voor haar onderdrukking van de vrije meningsuiting aan, dat Gods boodschap teveel onrust zal veroorzaken als ze in alle vrijheid kan worden verspreid.

Zo werd bijv. in het Oude Testament Elia voor koning Achab

gesleept en beschuldigd van een misdrijf dat we heden ten dage versterking van de openbare orde zouden noemen: „Zijt gij daar, gij, die Israël in het ongeluk stort?” (1 Kon. 18:17.)

Elia verdedigde zich en zei dat hij was gekomen, niet om Israël lastig te vallen, maar om een uiterst verontrustende boodschap van God aan Achabs regering bekend te maken (vers 18).

Op dezelfde wijze probeerden de godsdienstige en politieke leiders in de dagen van Amos deze profeet een „spreekverbod” op te leggen — omdat deze boodschap van God *te controversieel* was! „Toen zond Amasja, de priester van Bethel, aan Jerobeam, de koning van Israël, deze boodschap: Amos *smeedt een samenzwering* tegen u te midden van het huis Israëls; *het land zal al zijn woorden niet kunnen verdragen*... Vervolgens zeide Amasja tot Amos... in Bethel moogt gij voortaan *niet meer profeteren*” (Amos 7:10 en 13). Amasja trachtte te verhinderen dat Amos een gehoor voor Gods boodschap in het oude Israël zou vinden. Amos' boodschap dreigde de gevestigde politieke en religieuze orde omver te werpen!

De profeet Jeremia werd zelfs het slachtoffer van een vroege vorm van boekverbranding. God droeg hem op om neer te schrijven „al de woorden die Ik tot u over Israël, Juda en alle volken gesproken heb...” (Jer. 36:2). Jeremia schreef de woorden op een boekrol, die echter in handen viel van een der voornaamste adviseurs van de koning, die de boodschap aan

de koning voorlas (vers 21). Telkens als hij „drie of vier kolommen gelezen had, sneed de koning ze met een schrijversmes af en wierp ze in het vuur” (vers 23). Later probeerde de koning, tevergeefs, Jeremia te grijpen omdat deze Gods woord op schrift had gesteld.

Reeds eerder was Jeremia gevangen gezet vanwege de *inhoud* van de door hem uitgesproken boodschap (Jer. 20:2).

In het Nieuwe Testament trachtten gezagdragers de apostelen te beletten het evangelie te prediken. Zij werden voor de Raad gebracht. De hogepriester zei hun: „Wij hebben u nadrukkelijk verboden in deze naam te leren; en zie, gij hebt Jeruzalem vervuld met uw leer...” (Hand. 5:28). Met andere woorden: de civiele en religieuze

autoriteiten probeerden de *inhoud* van de boodschap aan regels te binden!

In zijn reactie hierop verkondigde de apostel Petrus de volgende vaste regel: „Men moet Gode meer gehoorzamen dan de mensen” (vers 29). Aangezien Petrus en de zijnen bekendmaakten wat hun door God opgelegd was, waren de verordeningen van de civiele regering in Jeruzalem in flagrante strijd met die van God.

Voor wat de toekomst betreft openbaart de bijbelse profetie ons dat er een tijd zal komen waarin de meeste regeringen hier op aarde door Satan zijn verleid de persvrijheid — en alle andere daarmee samenhangende vrijheden — af te schaffen. Waarom eigenlijk? Om te voorkomen dat Gods boodschap via de publiciteitsmedia ook maar

aan iemand wordt bekendgemaakt.

„Zie, de dagen komen, luidt het woord van de Here Here, dat Ik een honger in het land zal zenden — geen honger naar brood, en geen dorst naar water, maar om de woorden des Heren te horen. Dan zullen zij zwerfen van zee tot zee, en van het noorden naar het oosten zullen zij dolen, om te zoeken het woord des Heren; maar vinden zullen zij het niet” (Amos 8:11-12).

Op andere plaatsen onthult de bijbel *hoe* deze aangekondigde „persbreidel” zal worden gerealiseerd. Openbaring 13 leert hoe een kolossaal religieus en civiel machtsblok de plaats zal innemen van het oude Romeinse Rijk. Dit „machtsbeest” zal vrije meningsuiting noch vrijheid van drukpers tolereren en geen

Internationale nieuwscensuur doemt onheilspellend op aan de horizon

Het toneel wordt op het ogenblik in gereedheid gebracht om over te gaan tot een drastische inperking van de vrije stroom van belangrijk nieuws uit alle delen van de wereld.

Een weinig opgemerkte gebeurtenis in december 1980 heeft de grondslagen gelegd voor een ophanen zijnde wereldomspannende censuur. Die gebeurtenis was de 21e jaarlijkse conferentie van de UNESCO in Belgrado, Joegoslavië.

Met algemene stemmen nam de UNESCO een resolutie aan die opriep tot „een nieuwe informatieve wereldorde”. In het bijzonder deed de resolutie een beroep op de massamedia van de wereld „om bij te dragen tot de versterking van vrede en internationaal begrip, tot de bevordering van de mensenrechten en tot de bestrijding van racisme, apartheid en oorlogsgestook”. Het spreekt vanzelf dat deze bewoordingen een uitvlucht vormen voor regeringen om nieuwsberichten en commentaren die hun niet aanstaan, de kop in te drukken.

Volgens Stanley Karnow, hoofd van de International Writers Service in Washington, was de resolutie een geesteskind van Sean MacBride, voormalige Ierse minister van Buitenlandse Zaken en drager van de Nobel-

en de Leninprijs voor de vrede. MacBride had van de UNESCO de opdracht ontvangen de klachten van Derde Wereld landen over de „Westerse pers” te bestuderen. Karnow schrijft daarover: „MacBride kwam met een onzinnig voorstel: journalisten die bezoeken brengen aan Derde Wereld landen zouden plechtig moeten beloven de zienswijze van de regeringen inzake de gebeurtenissen in de betreffende landen te accepteren”

De kwestie van de invoering van internationale controle op de pers smeult al een tijdje. De landen van de Derde Wereld hadden al lang bezwaren tegen het feit dat de meeste van de invloedrijke nieuwsmedia van de wereld gevestigd zijn in de geïndustrialiseerde landen van de „Eerste Wereld”. Deze media, zo luidt hun beschuldiging, exploiteren „nieuwsmonopolies” en geven een bevooroordeeld beeld van de gebeurtenissen in de Derde Wereld.

Maar de werkelijke verontrusting van sommige mensen in de landen van

de Derde Wereld schuilt in het feit dat Westerse nieuwsagentschappen zoals AP, UPI, Reuters, Agence-France Presse en Deutsche Presse Agentur, evenals vooraanstaande kranten met eigen buitenlandse correspondenten, zoals de Londense *Times*, de *Daily Telegraph*, *The New York Times*, *The Christian Science Monitor* (en de grote dagbladen van het Europese vasteland; red. E.W.) in het algemeen vrij zijn om hun lezers in te lichten over datgene wat zich *in* de ontwikkelingslanden afspeelt. En deze berichtgeving geeft nogal eens een ongunstig — zij het realistisch — beeld van de binnenlandse gebeurtenissen in die veelal totalitaire staten.

In een scherpe reactie op de UNESCO-resolutie gaf de *Los Angeles Times* het volgende commentaar: „De ondemocratische landen bepalen nu reeds wat hun eigen mensen mogen lezen en horen. Wat zij willen is een door de UNESCO in het leven geroepen en gesubsidieerd mechanisme dat hen in staat moet stellen ook het internationale nieuws onder controle te krijgen. En ze zijn al aardig op weg om dat doel te bereiken.”

De Westerse nieuwsmedia kregen tijdens die bedroevende UNESCO-bijeenkomst een dramatisch voorproefje van wat hun te wachten staat. Een Franse journalist, werkzaam voor Agence-France Presse, werd aangehouden en gevangengenomen omdat hij accuraat had bericht over de poging tot een staatsgreep, die een bedreiging vormde voor de regering

enkele andere godsdienst dulden dan de *officiële* staatsgodsdienst.

Waarde van persvrijheid

Het evangelie is het *goede nieuws* van een regering die alle bestaande regeringen zal vervangen. „Vervangen” is zacht uitgedrukt! De profeet Daniël verklaart onomwonden dat de regering van God de hier op aarde heersende regeringen zal „verbrijzelen” (Dan. 2:44). Het evangelie van het Koninkrijk Gods verkondigt dat er een *hoger* gezag bestaat dan de regering van mensen, een *ander* en goddelijk gezag, waaraan de mensen uiteindelijk onderworpen en trouw dienen te zijn. Dat was de reden waarom de vroege christenen ervan beschuldigd werden als zouden zij „handelen . . . in strijd met de gebo-

den van de keizer door te beweren, dat er een andere koning, Jezus, is” (Hand. 17:7). Geen wonder dat het gezag hier op aarde al van oudsher heeft gestreefd de „publikatie” van het evangelie van het Koninkrijk van God te *verhinderen* . . . het is tenslotte de aankondiging van de *omverwerping* van hun eigen regeringen door Christus, bij zijn terugkeer!

Sommigen hebben wel geprobeerd het muilkorven van de pers te rechtvaardigen met de bewering dat onbelemmerde verspreiding van *onjuiste ideeën* tot een ramp voor het menselijk gezag hier op aarde zou kunnen leiden.

De ergste fout voor wat de toekomst betreft, is dat men niet het verschil kent tussen de regering van de mens en de regering van God. God

openbaart zijn volledige goddelijke waarheid niet aan de mensheid als geheel, maar slechts aan degenen die Hij geroepen heeft (zie Rom. 8:30). Aan de mens die niet met God in contact staat, kan het niet worden overgelaten te beoordelen of Gods waarheid inderdaad „waar” is. De bijbel leert ons dat Satan de hele wereld heeft verleid (Openb. 12:9). Christus heeft gezegd dat zijn ware Kerk slechts een „klein kuddeke” zou zijn, en geen politieke meerderheid in een menselijke samenleving (Lukas 12:32). Ergo kan geen enkel *menselijk* gezag er ooit volkomen zeker van zijn dat het in staat is een „leugenachtige opvatting” van een oprechte te onderscheiden.

Omdat de menselijke geest zijn
(Zie verder pagina 21)

van het land waarover hij verslag uitbracht. Hetgeen de Franse afgevaardigde bij de UNESCO niet belette met het voorstel in te stemmen!

De banvloeken van de UNESCO waren zonder twijfel gericht tegen de radio- en tv-verslaggeving en andere Westerse radiodiensten. Deze geven de mensen in de Derde Wereld landen over het algemeen een juist beeld van de toestanden binnen hun grenzen. Zo zouden de landen van de Derde Wereld maar al te graag de bewegingsvrijheid van bijvoorbeeld BBC-verslaggevers of overzeese correspondenten inperken, die hun verslagen telefonisch aan Londen doorgeven, om ze vervolgens via de kortegolfuitzendingen opnieuw te kunnen beluisteren in de thuislanden.

Deze toestand is niet van ironie ontbloot. Terwijl vele landen van de Derde Wereld de Westerse berichtgeving over hun *eigen* land wensen in te perken, zijn zij voor accurate informatie over de gebeurtenissen in hun *buurlanden* afhankelijk van het Westerse nieuws. Als dergelijke landen *werkelijk* zo bezorgd waren over de accuratesse van de Westerse media, zouden ze altijd nog hun eigen nieuwsagentschappen kunnen opzetten.

Ineenstorting van de Westerse wil

De kampioenen van het ideaal van een vrije, niet gebonden pers waren in Belgrado sterk in de minderheid. Elie Abel, een gedelegeerde van de Verenigde Staten, zei: „Wij en de

mensen die onze inzichten delen, vormen een zeer kleine minderheid in de UNESCO. Wij beschikken niet over een groot aantal vrienden, en we zouden er goed aan doen dat onder ogen te zien. Ik vind dat wij Amerikanen ons zouden moeten afvragen *wat de oorzaak is van deze gestage uitholling van onze invloed.*”

De Britten op het ministerie van Buitenlandse Zaken in Londen waren zeer verontwaardigd over het verloop van de bijeenkomst in Belgrado. Op een gegeven moment bereidde de Britse afgevaardigde Lord Gordon-Lennox zich voor om tegen de resolutie over de „wereld informatie-orde” te stemmen, toen de Amerikaanse delegatie instructies van de Carter-regering in Washington ontving om geen stemming te forceren, maar zich zonder meer bij de resolutie neer te leggen. „Met de grootste tegenzin” concludeerde Engeland vervolgens dat het geen andere keuze meer had dan zich er eveneens bij aan te sluiten. Wat niet wegneemt dat de Britse minister van Buitenlandse Zaken, Peter Blaker, er geen geheim van maakte dat Engeland de hele gang van zaken als een toenemende bedreiging voor de vrije uitwisseling van nieuws en van denkbeelden beschouwt. Zij zal de vrije pers aan banden leggen, onder het mom van een poging om vast te stellen hoe journalisten in de hele wereld zich zouden moeten gedragen en hoe zij zouden moeten verslaggeven.

In het algemeen bezweken de

Westerse landen onder de druk van de oppositie. „De Britten”, aldus het verslag in de *Los Angeles Times*, „wonden er tijdens de debatten en in de commissie-arbeid geen doekjes om, en de Zwitsers weigerden zelfs accoord te gaan met het voorstel de resolutie zonder hoofdelijke stemming aan te nemen . . . maar Frankrijk en de rest van de Europese bondgenoten, benevens landen zoals Japan, Zweden en Oostenrijk schenen *meer bezorgd de Derde Wereld voor het hoofd te stoten*”.

De landen van het Westen werden eveneens door het blok van communistische- en Derde Wereld landen overstemd toen de UNESCO zichzelf een fikse verhoging van het operationele budget met 34% toekende, tot zo'n anderhalf miljard gulden voor de komende drie jaren. En natuurlijk komt veel van dit geld uit de Westerse wereld — in het bijzonder uit de Verenigde Staten.

Belemmering van het evangelie?

De directeur-generaal van de UNESCO, Mahtar M'Bow van Senegal wees er in de slotzitting op dat „dit slechts de eerste stap is in de schepping van een nieuwe informatie-orde in de wereld”. De Sovjetunie sponsorde een resolutie — die natuurlijk overweldigende instemming kreeg — om in 1983 een speciale internationale conferentie onder auspiciën van de UNESCO bijeen te roepen om na te gaan in hoeverre de internationale
(Zie verder pagina 27)

Geluid wordt gemeten in decibels. Dunne haarvaten in het gehoororgaan groeien, als ze eenmaal door buitensporig geluid zijn vernietigd, nooit meer aan. De schade is blijvend.

GELUIDSOVERLAST

(Vervolg van pagina 7)

maar constante geluidsniveaus, zoals van air-conditioning, autosnelwegen of ander „achtergrondgeluid”, kan over een lange periode gehoorverlies veroorzaken variërend van (zeer) gering tot volkomen doofheid.

Buitensporig lawaai doet evenwel nog meer dan het gehoor beschadigen. Men heeft ontdekt dat het het zenuwstelsel aantast, het endocriene systeem, de maag en de emoties. Eveneens is er aangetoond dat lawaai het hart en de bloedvaten nadelig beïnvloedt, en de bloeddruk en het cholesterolgehalte verhoogt.

Plotseling lawaai, zoals van een knallende uitlaat of van vuurwerk, kan even plotseling een sterke verhoging van polsfrequentie en bloeddruk tot gevolg hebben. Lawaai stelt de zenuwen op scherp. Emotioneel en fysiek creëert het spanning.

Meer en meer wordt ingezien dat de ongewenste geluiden van de beschaving deels verantwoordelijk zijn voor de beschavingsziekten. Maar nog altijd genieten sommige, meestal jonge, mensen van lawaai — althans zij denken dat zij ervan genieten. De kans bestaat echter dat zij nooit iets anders hebben gekend. Voor hen is lawaai vaak synoniem met kracht. Een lawaaiige bromfiets of auto betekent „Let op mijn kracht, allemaal!” en soms dient het ook om de aandacht van het andere geslacht te trekken.

Het (letterlijk!) oorverdovende geluidsniveau waarop popmuziek gewoonlijk wordt gespeeld, heeft een grote fysieke uitwerking op het lichaam. Al wordt het wellicht opgevat als iets krachtigs en wenselijks, het is in feite verre van dat. Dr. Carlin vertelde dat hij met twee dove vrienden naar een discobar was gegaan. „Ik was juist van plan hen duidelijk te maken dat ik weg moest omdat het lawaai mij pijn deed, toen zij als eerste weggingen, omdat het

aantal dB zo hoog was dat zij hoewel zij niets hoorden, in de grote organen van hun lichaam pijn kregen.”

Jong en oud zijn slachtoffer van meer geluid dan men kan horen: veel machines produceren geluiden die boven of onder het bereik van het menselijk gehoor liggen. Zelfs al kunnen onze oren die geluiden niet waarnemen, toch kunnen deze het lichaam beïnvloeden en symptomen als hoofdpijn, misselijkheid, evenwichtsstoornis of vermoeidheid veroorzaken.

Wat kunt u doen?

Tenzij u probeert naar het platteland te vluchten, ver weg van de beschaafde wereld, en alle luidruchtige snufjes daarvan opgeeft, kunt u niet geheel aan schadelijk lawaai ontkomen. Maar tot op zekere hoogte kunt u de effecten ervan verminderen. Hieronder volgen enige adviezen van verscheidene deskundigen die het probleem van geluidsoverlast hebben bestudeerd:

1) Vermijd zoveel mogelijk lawaai;

2) Beperk achtergrondgeluid tot een minimum;

3) Houd ramen en deuren gesloten als er buiten veel lawaai is;

4) Neem zware gordijnen en andere geluiddempende materialen;

5) Schaf oordopjes aan voor als het nodig is.

Er zijn in veel landen wetten die, indien ze worden opgelegd, het lawaainiveau omlaag zouden brengen. Het opleggen vormt echter een probleem. De politie heeft het te druk met het opsporen van misdadigers om in te kunnen gaan op een klacht over een „harde stereo-installatie”. Het antwoord van een politieagent gaf uitdrukking aan deze frustratie. Toen iemand opbelde, omdat zijn buurman een drumstel in de achtertuin had opgesteld, vroeg de agent: „Wat wilt u dat wij eraan doen?” „Wel”, zei de ander, „kunt u hem niet pakken op het verstoren van de rust?” Waarop de agent antwoordde: „Onze rust verstoort hij niet!”

De werkelijke oplossing voor het lawaai-probleem vereist een verandering van de manier waarop de samenleving functioneert. Sprekend over de schadelijke gevolgen van lawaai, merkte Dr. Carlin op: „De volwassenen zouden beter moeten weten, maar het zijn de kinderen over wie ik me zorgen maak. Met al die harde muziek en het andere lawaai ziet de toekomst er niet al te best voor hen uit, tenzij hun waarden radicaal veranderen.”

De waarden van de hele wereld dienen radicaal veranderd te worden. Er kan ontzettend veel overbodige spanning door lawaai geëlimineerd worden als de mensen maar een beetje om elkaar zouden denken. Door de stereo niet zo hard te zetten, de hond rustig te houden, niet te toeteren of nodeloos remmen te laten piepen. Gewoon wat onzelfzuchtig omdenken. Wat in deze wereld zeldzaam is.

De andere fundamentele stap om het probleem tot een oplossing te brengen is door het wegnemen van schadelijke geluiden op hun punt van ontstaan, met andere woorden door produkten te ontwerpen en methoden te gebruiken waarvan de geluidsproduktie niet uitstijgt boven een niveau dat realistisch en noodzakelijk is.

Zo zal het in de Wereld van Morgen zijn. Wanneer de maatschappij wordt georganiseerd en draait volgens Gods weg, zal er een bedachtzame planning zijn tegen schadelijke bijwerkingen van de menselijke bezigheden. Er zullen volop prettige geluiden zijn, maar zenuwslopend schadelijk lawaai zal in het leven van de mensen geen rol meer spelen.

God beschrijft die tijd als volgt: „de vrucht der gerechtigheid zal vrede zijn, de uitwerking der gerechtigheid rust en veiligheid tot in eeuwigheid. En mijn volk zal in een verblijf des vredes wonen, in veilige woningen, in oorden van ongestoorde rust” (Jes. 32:17-18). □

Waar zijn de ouders van de OUDE STEMPEL gebleven?

door Sheila Graham

Ongehuwde alleenstaande ouders, groepsbetrekkingen, paren die andere, zogenaamd alternatieve levensvormen verkiezen — het wordt tegenwoordig allemaal gezin genoemd.

Het gezin sterft niet uit, zegt men, het verandert slechts van structuur om te kunnen voortbestaan.

In de Verenigde Staten bijvoorbeeld blijkt uit recente overheidsrapporten dat het stereotype, traditionele gezin, bestaande uit een vader die de kost verdient, een moeder die thuis blijft, en kinderen, tot een exclusieve club van slechts 13% (andere rapporten zeggen 7%) van de Amerikaanse huishoudens behoort.

De versnelde verandering van de gezinsstructuur binnen slechts één generatie is ontstellend voor hen die oog hebben voor de gevolgen met betrekking tot de hieraan blootgestelde kinderen.

En in de meeste gevallen voldoen zelfs de in het nauw gebrachte, uitstervende hedendaagse gezinnen met twee ouders niet aan de behoeften van hun kinderen. Wanneer beide ouders er meer naar streven materiële

Four by Five Inc.

dingen te verwerven dan tijd in hun gezin door te brengen, is hun kroost evenzeer aan zijn lot overgelaten en eenzaam als dat van een overwerkte alleenstaande ouder.

Waar zijn de ouderwetse ouders gebleven die meenden dat goed ouderschap een van de voornaamste verantwoordelijkheden van het leven vormde? Is hun aanwezigheid in twee generaties teruggebracht tot een paar televisieseries, kinderboeken en de

herinnering van grootouders?

Liefhebbende, hartelijke ouders die succes voor hun kinderen wensten, maar niet domineerden — die geloofden in opvoeding en onopvallend bijgebrachte hoge maatstaven voor hun kroost? Zijn zij als het ware voorgoed verdwenen?

Nee, gelukkig niet. Er zijn altijd ouders geweest die zeker waren van hun eigen morele en ethische maatstaven. Zo zeker dat zij zich konden handhaven in een zogenaamd verlicht tijdperk van opvoeden en konden voortgaan hun kinderen te beschermen, waarbij zij de nadruk legden op zelfdiscipline, en bijbelse richtlijnen volgden en onderwezen. Ouderwets? Misschien.

Maar ironisch genoeg blijkt thans uit sociale en psychologische gegevens dat met dergelijke methoden van opvoeding een kind wordt voortgebracht dat meer vertrouwen, meer fantasie heeft, dat beter is toegerust om op eigen benen te staan en het leven te verkennen. De experts beginnen eindelijk te begrijpen wat goede ouders altijd hebben geweten.

Belangrijke aantallen jonge mensen hunkeren thans naar nauwe betrekkingen van meer duurzame aard dan zij in hun eigen gezin hebben leren kennen. Deze jonge mensen nemen de aanvaarding van het ouderschap niet zo licht op als hun ouders deden.

Waarom zijn er niet meer van deze ouderwetse ouders? Luister naar wat Robert Coles, een van de voornaamste en invloedrijkste Amerikaanse kinderpsychiaters over hedendaagse ouders te zeggen had in een recent interview met *U.S. News & World Report*:

„Vele ouders zijn bang hun kinderen op hun eigen manier groot te brengen — volgens hun eigen principes en hun eigen morele opvattingen.”

Coles betoogt dat vele van de hedendaagse ouders op zichzelf geconcentreerd zijn. Zij hebben geen binding met iets dat groter is dan zichzelf. „... ouders hebben zich afgewend van een hogere visie, hetzij religieus of politiek, en zij geloven niet meer in een nationaal doel. Doordat zij zich van God en hun land hebben afgekeerd, blijven zij alleen met zichzelf... hun eigen comfort.

Welk een aanklacht tegen onze materialistische Westerse maatschappij.

Gelukkig durven sommigen datgene in praktijk te brengen wat men „ouderwets” ouderschap noemt, ongeacht de gangbare opvattingen van hun tijdgenoten. En sommigen geloven dat uit deze mengelmoes van moderne sociale veranderingen het ouderwetse gezin zal terugkeren. Belangrijke aantallen jonge mensen hunkeren thans naar nauwe betrekkingen van meer duurzame aard dan zij in hun eigen gezin hebben leren kennen. Deze jonge mensen nemen de aanvaarding van het ouderschap niet zo licht op als hun ouders deden. Aan die jonge mensen wordt dit artikel opgedragen.

Het is geschreven door iemand die door ouderwetse ouders is grootgebracht, om diegenen onder u aan te moedigen die het systeem zullen durven uitdagen en tegen een over-

weldigende meerderheid in, de ouderwetse ouders van de volgende generatie zullen worden.

Ik heb ouderwetse ouders gehad. Getrouwd toen zij teenagers waren, zijn zij gedurende de oorlogsjaren gedwongen geweest tijdelijk uiteen te gaan; samen hebben zij moeilijke tijden doorgemaakt; zij hebben nooit grote materiële rijkdom verkregen. Toch hield hun huwelijk stand en hun verhouding is door dit alles gerijpt en versterkt.

Als kinderen werden wij niet aangezet tot succes tot elke prijs. Mijn ouders leefden in de rustige verwachting dat wij succes zouden hebben in enigerlei *waardig* streven dat wij mochten verkiezen. Goede boeken waren altijd beschikbaar, maar werden niet opgedrongen. Goedkoop of sensationeel materiaal werd niet toegestaan. Ons leven was vervuld van kunst, muziek- en zanglessen, padvinderij, schoolorkest, gezinsactiviteiten en sportbeoefening.

Op emotionele volwassenheid, moed, eerlijkheid, spaarzaamheid, liefde voor God en land werd de nadruk gelegd. Met hen die aan deze principes geen waarde hechtten, moest men niet wedijveren, ongeacht hun economische, politieke of sociale positie.

Ofschoon grootgebracht in een omgeving van etnische en religieuze bekrompenheid, werd ons geleerd, vooroordelen jegens onze medemens te verafschuwen.

Mijn ouders hadden tijd voor ons. Tijd om ons te leren koken en naaien, een basebal te vangen en te werpen; tijd om ons een auto te leren besturen en een vuurwapen te hanteren; zij leerden ons paardrijden en vis te vangen.

Er was tijd om elke nieuwe vorm van belangstelling aan te moedigen,

tijd om aan schoolactiviteiten deel te nemen, tijd om ons persoonlijk vertrouwd te maken met God.

Discipline was geen smerig woord. Wij vreesden onze ouders niet — wij vreesden aan hen ongehoorzaam te zijn.

Vader en moeder hadden ons ervan overtuigd dat ieder kind van hen min of meer bijzonder moest zijn. Per slot van rekening waren wij zeker voor hen bijzonder. Thuis was een toevlucht van liefde en bescherming tegen de somtijds wrede wereld. Ouderwetse ouders zorgden daarvoor.

Wij traden op als een eenheid, werkten samen, speelden samen en deden gezamenlijk gebeden, hoe afgezaagd dit sommigen ook moge voorkomen. Wij hadden een hechte band met de grootouders van beide zijden, met ooms, tantes, neefjes en nichtjes. Vanuit deze stabiele kern van zorgzame opvoeding waagden wij ons zonder angst in het leven, ten volle vertrouwend op het fundament — door onze ouders gelegd.

Onze ouders hadden geen universitaire opleiding in kinderpsychologie gehad. Zij konden slechts putten uit hun eigen ervaring en achtergrond. Hun enige gids was de bijbel.

Indien zich een beweging ontwikkelt met als doel de zo sterke morele en ethische achteruitgang in onze Westerse wereld tegen te gaan, moeten wij allen, van welke generatie ook, zelfs de geringste poging voor het bereiken van dit doel steunen — ter wille van het toekomstige welzijn van de mensheid.

De Schepper God vat de verantwoordelijkheden van kinderopvoeding en handhaving van sterke gezinsbanden niet licht op. Ten slotte is Hij het die deze oudste van alle sociale instellingen heeft geschapen — het GEZIN. □

Op komst: EEN WERELD VAN WERKELIJKE VERLICHTING!

door Jeff Calkins

Er komt een tijd dat historici de 20e eeuw zullen beschouwen als niet meer dan een aanhangsel van de duistere middeleeuwen.

O ja, we verbeelden ons dat we „verlichte mensen” zijn! Onze 20e eeuw heeft immers enorme vooruitgang te zien gegeven op het gebied van geneeskunde, transport en communicatie!

Dat laatste is ontegenzeggelijk waar. Maar... kennis en technologie op zich betekenen nog geen verlichting. Zelfs is er in onze tijd waarschijnlijk minder begrip van de fundamentele, eeuwige waarden die tot menselijk geluk leiden, dan in vroeger eeuwen.

Inderdaad heeft de 20e eeuw een ware „explosie van kennis” gebracht. Maar het komt erop neer dat wetenschappelijke tijdschriften thans waarschijnlijk meer auteurs dan lezers hebben. De gemiddelde universiteitsbibliotheek bevat veel oninteressante werken. Wat hebben deze eigenlijk voor nut? Ze worden gebruikt als bron van voetnoten voor weer andere lijvige delen. De meeste daarvan zullen ongelezen blijven.

Verwarde, onsamenhangende kennis leidt zeer beslist niet tot verlichting van mens en maatschappij. Een groot deel van de in universiteitsbibliotheken opgeslagen „kennis” is alleen bedoeld om degenen die ze hebben geschreven, aan werk te helpen. De meesten hebben die boeken alleen maar geschreven

omdat in de academische wereld publiceren, enkel en alleen om het publiceren als uiterst belangrijk wordt gezien. Hoe terecht zegt de bijbel: „Want de wijsheid dezer wereld is dwaasheid voor God” (1 Kor. 3:19).

Het is niet zo verwonderlijk dat de 20e eeuw door de mensen zelf als „verlicht” wordt beschouwd. In hoge mate heeft men technologie voor karakter in de plaats gesteld, en inderdaad is die technologie een uitzonderlijke prestatie van onze tijd.

De 20e eeuw heeft ons geautomatiseerde productieprocessen gebracht, kabeltelevisie en zakrekenmachines; maar ook valium, anticonceptiemiddelen, chemische wapens, waterstofbommen, nieuwe abortustechnieken en thalidomide: technologie zonder karakter is echter doorgaans geen zegen.

Verlichting als reactie

In onze menselijke samenleving ontstaat „verlichting” doorgaans als een reactie op voorgaande problemen. Wat historici de „Verlichting” noemen, ruwweg de 18e eeuw, was voornamelijk een periode waarin de oude, voornamelijk religieuze dogma's uit vroeger tijden omver werden geworpen. Inderdaad hadden de religies van de mens de wetenschap verstikt (Galilei), tot bloedige oorlogen geleid (de 30-jarige oorlog), en terreur gebracht (de inquisitie). Als reactie daarop werden alle zedelijke en religieuze tradities — waaronder

de bijbel als bron van geopenbaarde kennis — in twijfel getrokken.

En juist doordat het een reactie op religie gold, kreeg het woord *verlichting* een tegen God en godsdienst gerichte betekenis. Verlicht zijn stond gelijk met werelds, d.w.z. niet gebonden zijn aan wetten van de Schepper.

En waartoe heeft dat verlichte secularisme geleid? Dit vrij zijn van godsdienst en van God voerde tot atheïstische, materialistische filosofieën. En in plaats van vrijheid te brengen, leidde het ertoe dat *elk deel van het leven* gedeeltelijk dan wel totaal door menselijke regeringen werd beheerst.

Het zijn dergelijke materialistische filosofieën die tirannen een gereede aanleiding verschaffen om miljoenen mensen te vermoorden of in kampen op te sluiten. Denk aan Stalins opzettelijke uithongering van de Oekraïne in de jaren '30, Hitlers concentratiekampen uit de jaren '30 en '40, Pol Pots wrede massamoord op miljoenen Cambodjanen in de jaren '70. De wereld schijnt altijd al tirannen te hebben gekend, maar die van deze eeuw zijn toegerust met een hoog ontwikkelde technologie, elektronische af luisterapparatuur, leugendetectors en — niet te vergeten — atoombommen!

Alle grenzen overschreden

Maar de materialistische verlichting heeft nog heel andere gevolgen. Het begrip *verlicht* wordt dikwijls gebruikt in de zin van „duldend” of

Het onderwijs in de Wereld van Morgen

Het onderwijs zal in Gods wereld een gerespecteerd en boeiend verschijnsel zijn; maar wel zal het aanzienlijke verschillen vertonen met dat van nu.

Het voornaamste verschil zal uiteraard de *inhoud* zijn. In Gods wereld zal zijn wet de „kern” van het leerplan vormen. In zijn wet acht God opvoeding en onderwijs van de jonge mens zo belangrijk dat Hij de ouders als een plicht heeft opgelegd:

„Wat ik u heden gebied, zal in uw hart zijn, gij zult het uw kinderen inprenten en daarover spreken, wanneer gij in uw huis zit, wanneer gij onderweg zijt, wanneer gij nederligt en wanneer gij opstaat” (Deut. 6:6-7).

Bepaalde vakken zullen in Gods wereld eenvoudig zijn verouderd. Zo zullen er geen vreemde talen worden gestudeerd, om de eenvoudige reden dat de wereldbevolking slechts één taal zal spreken:

„Maar dan zal ik de volken andere, reine lippen geven, opdat zij allen de naam des Heren aanroepen; opdat zij Hem dienen met eenparige schouder” (Zef. 3:9).

Muziek en letterkunde zullen vanuit een totaal andere gezichtshoek worden onderwezen. Zelfs heidense wijsgeren zoals Plato, beseften reeds dat muziek een ingrijpende uitwerking op iemands karakter kan hebben.

Het is moeilijk zich voor te stellen dat een samenleving die ingesteld is op de verering van God en op de ontwikkeling van zijn karakter, ook bepaalde soorten muziek zal tolereren (denk slechts aan zekere disco-nummers die nu populair zijn), die eerder bij een orgie lijken te passen dan bij verering van God. Het onderricht in het lezen van muziek en het bespelen van instrumenten zal, naar het zich laat aanzien, weinig veranderen.

De literatuur zal heel wat drastischer veranderingen te zien geven. Veel, zo niet alles wat de mens aan literatuur bezit, heeft te maken met zijn zoeken naar een antwoord op de grote levensvragen. Dikwijls zijn de gegeven antwoorden onjuist en verraadt de visie van de schrijver bitter weinig waarheidsliefde. Waar nog bij komt dat een

deel van de huidige literatuur waarden en begrippen verdedigt, die tegen God en zijn weg ingaan, en zelfs wellust en hopeloosheid vertolken. In deze tijd hebben op vele plaatsen ouders zich zelfs genoodzaakt gezien te protesteren teneinde bepaalde teksten en lessen uit het onderwijs verwijderd te krijgen die — zoals zij met recht en reden vonden — de bijbelse waarden belachelijk maakten. Onnodig te zeggen dat als dergelijke teksten blijven bestaan, en later in Gods wereld zullen worden bestudeerd, ze alleen als voorbeeld dienen om te laten zien dat de mens ook in dit opzicht het verkeerde pad opging.

De seksuele voorlichting zal ingrijpend worden veranderd. Thans wordt er angstvallig voor gezorgd dat toch vooral geen zedelijke of religieuze waarden in deze voorlichting tot hun recht komen; maar juist dit verzuim leidt ertoe dat de jeugd denkt dat seks en zedelijkheid volstrekt niets met elkaar te maken hebben — een opvatting die volkomen strijdig met Gods Woord is. In de Wereld van Morgen zullen Gods wetten het fundament voor het seksuele onderricht vormen; en deze wetten zullen dan worden gehandhaafd en niet zoals thans op geraffineerde wijze worden ondergraven.

Ook het geschiedenisonderwijs zal totaal anders worden. De historische gebeurtenissen zullen dan worden beschouwd in het licht van wat er in de bijbel staat. Die bijbel immers onthult ons Gods grote plan voor het geheel van de menselijke geschiedenis; daarom zullen specifieke gebeurtenissen en ontwikkelingen worden beschouwd in hun samenhang met dit plan. De oorsprong der volkeren, hun rol in het kader van Gods profetieën — het zijn allemaal onderwerpen die momenteel zelfs geen *deel* uitmaken van het geschiedenisonderwijs — zullen een belangrijke plaats in het leerplan gaan innemen.

Ook de lichamelijke opvoeding zal zeer waarschijnlijk anders worden. Bepaalde sporten kweken een vijandige concurrentiegeest. In sommige thans beoefende sporten worden verwondingen als de gewoonste zaak van

de wereld beschouwd. En hoe kan men zich in Gods wereld een van de meest voorkomende gewoonten bij lichamelijke opvoeding voorstellen: het kiezen van partijen voor een teamwedstrijd, waarbij openlijk wordt gedemonstreerd wie veel waard is, wie minder en zelfs zeer weinig? Naar alle waarschijnlijkheid zullen ook in Gods wereld teamsporten worden beoefend; de nadruk zal echter komen te liggen op het verrichten van een goede prestatie en niet enkel op het in een hoek willen drukken van de tegenpartij.

Uiteraard zullen sommige vakken niet veel veranderen. Zo schijnt wiskunde tamelijk immuun te zijn voor menselijke dwaasheden. En wie weet wat voor moeilijke vergelijkingen geestelijke wezens zullen weten op te lossen als ze — wat gebeuren gaat — over Gods geestelijke kracht kunnen beschikken. De grenzen die aan onze kennis van de natuurkunde zijn gesteld, zullen ver worden teruggedrongen; we zullen eindelijk in staat zijn de antwoorden te vinden op vragen waar de natuurkundigen nog altijd geen raad mee weten: wat is zwaartekracht? — wat is licht?

Zoals de *inhoud* van bepaalde vakken kan veranderen, zo kan ook de *methode* waarop onderwijs wordt gegeven, een grote verandering ondergaan. De meeste ouders zullen bevoegd zijn thuis onderwijs te geven. Een dienaar in de Kerk van God heeft eens van de Wereld van Morgen gezegd: „Niet langer zal de bevoegdheid tot het geven van onderwijs worden beschouwd als deel van een mysterieus ritueel, dat uitsluitend aan beroepskrachten moet worden overgelaten.”

Naar alle waarschijnlijkheid zal er veelvuldig gebruik worden gemaakt van „geprogrammeerde lessen”. Waarom zou bijv. een leerling of student geen correspondentie cursus kunnen volgen; hij of zij zou middels een computer kunnen inhaken op een onderwijsprogramma dat vanuit Jeruzalem, de hoofdstad van de wereld, wordt uitgezonden en dat overal op aarde ontvangen kan worden.

Ook kan het onderrichten van een vak of beroep direct door de ouders geschieden. Ouders zullen immers veel meer tijd krijgen om hun eigen bekwaamheden aan hun kinderen over te dragen. Men kan zich moeilijk voorstellen dat in het millennium ouders

(Zie verder pagina 27)

„moreel minder streng”. Een „verlicht” strafstelsel is niet een systeem volgens hetwelk misdadigers worden gestraft, maar een psychiatrische behandeling ondergaan. Een „verlicht” onderwijsstelsel is niet onderwijs dat de nadruk legt op discipline en hoge normen, maar dat de kinderen zelf het leerplan laat „opstellen”. Een „verlichte” sekscode of seksmoraal is er één krachtens welke alles is toegestaan.

Natuurlijk moest een dergelijke verlichting wel een wereld doen ontstaan, die is vergeven van misdaad, analfabetisme, onwettige kinderen, echtscheiding en geslachtsziekten.

„In het jongste decennium”, zo schrijft de historicus James Hitchcock in een briljante beschrijving in het Amerikaanse tijdschrift *National Review* (6 febr. 1981), is er sprake van „een weergalozе verruiming van de grenzen van wat maatschappelijk en wettelijk in het persoonlijk gedrag is toegestaan”.

James Hitchcock wijst erop dat in het felle, hete schijnsel van een verlicht scepticisme de zedelijke remmen en beperkingen zijn weggesmolten. De simpele vraag „En waarom niet?” is als een bijtend zuur, dat alle bestaande maatstaven aantast en wegvreet. Tenzij de *redenen* voor het bestaan van morele wetten *gemakkelijk* kunnen worden verklaard, kiest men al bij voorbaat voor losbandigheid. De mensen maken zichzelf wijs, dat enkel een ondoordacht vooroordeel tot het stellen van zedelijke normen leidt. En de verdedigers van de goede zeden schijnen zich — volgens de auteur Lionel Trilling — te beperken tot „geprikkelde, geestelijke protesten”.

Een forse trap!

Op het hoogtepunt van de verlichte eeuw nam de twijfel aan zedelijke wetten absurde afmetingen aan. De filosoof David Hume trok zelfs oorzaak en gevolg in twijfel: er bestond volstrekt niets wat echt bewezen kon worden. Jaren later trad Samuel Johnson op de voorgrond. Een vriend van hem wees naar een steen: „Zie je die kei daar? Volgens David Hume kun je met geen mogelijkheid bewijzen dat die bestaat.” „Dan zal ik je het bewijs leveren . . . op deze manier,” zei

Boven, van links naar rechts: Yeshiva University, Yeshiva University, Culver Pictures. Onder: DPA Photo, Yeshiva University, Wide World.

RATIONALISME, ATHEÏSME EN TWIJFEL: Filosofische stromingen verwerpen Gods Woord als het „begin der wijsheid”. Van links boven: Descartes, Spinoza, Hegel, Russell, Berkeley en Nietzsche.

Johnson, en gaf de steen een forse trap.

Het is hoog tijd ook de valse „verlichting” van de 20e eeuw eens een forse trap te verkopen! Bewerende wijs te zijn, zijn wij dwaas geworden. (Zie Rom. 1:22.)

De maar alles toelattende verlichting van onze eeuw heeft de mensheid geen geluk gebracht. Deze eeuw heeft ons penicilline gegeven om geslachtsziekten te bestrijden en computers om te berekenen hoe ernstig de luchtvervuiling is geworden. Maar deze zelfde eeuw heeft ons onthouden wat voor ons geluk het hardst nodig is: het gevoel dat ons bestaan, ons leven werkelijk *zin* heeft.

De allervoornaamste kennis omtrent menselijk geluk maakt geen deel uit van de 20e-eeuwse verlichting.

„De vreze des Heren is het begin der wijsheid, een goed inzicht hebben allen die ze [zijn geboden] betrachten” leert de bijbel (Ps. 111:10).

Nochtans is in deze wereld het uitgangspunt van alle filosofie: de twijfel! Daarbij wordt God volkomen genegeerd. Filosofie — begeerte naar

wijsheid — verwerpt het „begin der wijsheid”. Daarom vermaant de bijbel: „Ziet toe, dat niemand u medeslepe door zijn wijsbegeerte en door ijdel bedrog in overeenstemming met de overlevering der mensen, met de wereldgeesten en niet met Christus” (Kol. 2:8).

Als de filosofie God afwijst, is dat het teken van de natuurlijke beperkingen van de menselijke geest. De menselijke geest, de natuurlijke, fysieke, „vleselijke” geest, is maar weinig bevattelijk. De „vleselijke” geest kan onmogelijk de allerbelangrijkste kennis bevatten die er bestaat — wat de mens is en de reden van zijn bestaan — zonder daarbij de goddelijke hulp van de Schepper te ontvangen; en als regel schenkt God deze kennis niet aan filosofen. De natuurlijke, menselijke geest weet alleen „wat in een mens is” (1 Kor. 2:11), maar weet niet wat in God is (1 Kor. 2:14).

Maar als u niet weet wat in God is, dan bent u niet werkelijk verlicht. U mag dan omringd zijn door alle mogelijke apparaten. U mag dan beschikken over miljoenen voetnoten in duizenden artikelen. Maar er is

nog altijd een ontzaglijk belangrijke kennis die voor u verborgen blijft.

De ware verlichting

Ware verlichting is niet anti-godsdienstig. God bestaat en Hij vaardigt wetten uit voor de levenswijze van de mens. Het is wel het absolute tegendeel van verlichting om hetgeen bestaat te negeren. Aangezien God bestaat en de bijbel inderdaad zijn Woord is, is het negeren van de bijbel iets volkomen *onwezenlijks*, en wie zich hieraan schuldig maakt, verkeert in een droomwereld. De *wezenlijke* wereld echter, is die welke de bijbel ons openbaart.

De bijbel gebruikt het woord *sluier* als een symbool voor het natuurlijke onvermogen van de mensheid de volledige waarheid van God te doorgronden. Als Christus vanaf de berg Sion in Jeruzalem Gods regering over de wereld vestigt, zal deze sluier worden weggenomen. „En Hij zal op deze berg de sluier vernietigen, die alle natiën omsluit, en de bedekking, waarmee alle volken bedekt zijn” (Jes. 25:7).

Tijdens Gods heerschappij zullen het bestaan van God en de geldigheid van Gods Woord onloochenbaar zijn! Christus zelf zal in Jeruzalem regeren, en het feit van Christus' bestaan en van zijn heerschappij zal *fysiek waarneembaar* zijn. De bijbel verklaart duidelijk dat men in het Millennium de geestwezens kan zien die onder leiding van Christus, Gods bestuur zullen uitvoeren: „... maar uw leraars zullen zich niet meer verbergen, doch uw ogen zullen uw leraars zien; en wanneer gij rechts of wanneer gij links zoudt willen gaan, zullen uw oren achter u het woord horen: Dit is de weg, wandelt daarop” (Jes. 30:20-21).

In Gods wereld zullen wetenschap en technologie nog altijd kunnen bloeien; maar het zal niet het *enige* zijn waarop de wereld zich dan kan beroemen. Ware verlichting zal het kader zijn waarbinnen de schepping van volmaakt, rechtvaardig, goddelijk karakter in de mens zal worden verwezenlijkt. De allervoornaamste kennis — onbekend in de beschaving van nu — zal in de beschaving van morgen universeel zijn.

„Want de aarde zal vol zijn van kennis des Heren, zoals de wateren de bodem der zee bedekken” (Jes. 11:9). □

ONDERWIJS

(Vervolg van pagina 10)

natuurlijk schuil gaat onder allerlei namen en terminologie behalve „religieus”.

En nu: Ambassador College!

Gedurende de oprichtingsfase van Ambassador College drukten bepaalde onderwijsdeskundigen die door omstandigheden in de greep van het huidige systeem vastgehouden werden, hun oprechte gelukwensen uit voor de kans die Ambassador College nu had.

Wij hadden het voordeel, bevrijd te zijn van het kwaad dat inherent is aan het tegenwoordige materialisme. Wij hadden de prachtige gelegenheid om tot de werkelijke waarden terug te keren; om de fundamentele en meest noodzakelijke kennis die bijna universeel genegeerd werd, te onderwijzen; om jonge mensen niet alleen te leren hoe in hun onderhoud te voorzien maar ook *hoe te leven*; om onderwijs in de vorm van massaproductie te vermijden door de inschrijvingen te beperken; om de vereiste nadruk op ware karaktervorming te leggen; en tegelijkertijd het voordeel te hebben om in staat te zijn al datgene te behouden waarvan pedagogisch bewezen werd dat het goed en degelijk is.

Ambassador College werd gevestigd op de volgende educatieve basis: erkenning van de fundamentele waarden wat betreft het doel en de betekenis van het leven, en van de wetten die vrede, geluk en het ware succesvolle leven mogelijk maken.

Studenten van Ambassador College zijn niet alleen vrij maar worden ook aangespoord alle ideeën, hypothesen of veronderstelde waarheden — of zij door de maatschappij aanvaard worden of niet — in twijfel te trekken en alles te bewijzen alvorens deze als feiten aan te nemen. De studenten worden geleid in het vermogen om juiste en goede beslissingen te nemen.

De nadruk wordt hier op karaktervorming, ontwikkeling van de persoonlijkheid, zelfbeheersing en leiderschap gelegd. Ambassador College is de pionier voor de Wereld van Morgen — de universiteit van de toekomst! □

RUIMTETIJDPERK

(Vervolg van pagina 4)

gigantische ruimtekolonien met tienduizenden inwoners. Een wetenschapsman beweerde zelfs dat men kolonien zou kunnen construeren die het landoppervlak van de aarde verscheidene malen zouden overtreffen. Zij zouden met kunstmatige zwaartekracht worden toegerust en zelf in al het nodige voor hun instandhouding kunnen voorzien. Er zouden voedingsgewassen worden gekweekt, het afval zou door een kringloopproces voor nieuw gebruik geschikt kunnen worden gemaakt, en het hele leefpatroon zou veel gelijken op het aardse. En er zal zeker een misdaadprobleem bestaan dat te vergelijken valt met dat op aarde — ook al wordt daarover in de laaiend enthousiaste beschrijvingen van het wezen van onze verhuizing naar de ruimte met geen woord gerept. En er zal misdadige politiek zijn, en strijd om minderheden, gestrande huwelijken, ongelukkige levens en — daar mensen nu eenmaal mensen blijven — oorlogen in de ruimte!

Zoals een nieuwsweekblad schreef, „luit de shuttle ook de militarisering van de ruimte in”.

Het is geen geheim dat zowel de Verenigde Staten als de Sovjetunie bezig zijn de ruimtetechnologie aan te passen aan oorlogvoering — veelal aangeduid als „defensie”.

Nu reeds kunnen spionagesatellieten vanuit hun baan de kentekenplaat van een auto lezen, en hun mogelijkheden tot spionage zullen nog geraffineerder worden. Andere satellieten onderhouden militaire verbindingen. Er bestaan plannen voor onderscheppings- en vernietigingssatellieten, die andere satellieten kunnen achtervolgen en vernietigen.

Als ruimtestations gebruikt kunnen worden voor industriële doeleinden, kunnen zij ook in de oorlogvoering worden toegepast. Raketten, in de toekomst zelfs laserbundels of exotische dodende stralen, zouden met grote nauwkeurigheid op de aarde kunnen worden gericht. Welke waarde zouden de „early warning systems” — de systemen die in een vroeg stadium waarschuwen voor de

nadering van vijandelijke raketten — nog hebben als men de met kernkoppen uitgeruste raketten een paar honderd kilometer boven hun doelen in de ruimte zou kunnen „parkeren”?

Ook is de mogelijkheid geopperd van satellieten die het weer zouden kunnen beïnvloeden of die de communicatie van potentiële vijandelijke naties zouden kunnen storen, om niet te spreken van andere, zo uit Buck Rogers weggelopen fantastische wapens zoals reusachtige, rond de aarde wentelende vergrootglazen die het zonlicht tot bundels van verschroeiende hitte zouden kunnen concentreren.

De grens van de ongelooflijke militaire doeleinden waarvoor de opbloeiende ruimtetehnologie kan worden gebezigd, wordt slechts getrokken door de menselijke verbeeldingskracht. Zoals *De Echte Waarheid* bij herhaling naar voren heeft gebracht, kan de mens alles tot stand brengen waarop hij serieus zijn zinnen heeft gezet — tenzij God tussenbeide komt om hem een halt toe te roepen. Dit werd al kort na de zondvloed van Noachs dagen duidelijk, toen de mensheid haar vaardigheden bundelde en voor de eerste maal naar de hemel probeerde te reiken. De mensen begonnen met een toren. En zij zouden onze huidige technologie al lang geleden hebben geëvenaard als God hen niet had afgeremd door hen onderling te verdelen, hun taal te verwarren en hen over de hele aarde te verstrooien (Gen. 11:1-9).

God sprak bij die gelegenheid: „Zie, het is één volk en zij allen hebben één taal. Dit is het begin van hun streven; nu zal niets van wat zij denken te doen voor hen onuitvoerbaar zijn” (vers 6). Dit is een opmerkelijke uitspraak over wat mensen met vereende kracht tot stand kunnen brengen. Nog slechts kort geleden werd dezelfde gedachte uitgesproken door een NASA-functionaris. „Wat het maanprogramma aantoonde,” aldus Richard Thornburg, assistent-manager van het bureau voor shuttle-projecten op Cape Canaveral, „was dat de mens niet door geniale invallen, maar door het teamwork van gewone mensen elk technisch probleem waarvoor hij gesteld wordt, aan kan” (weekblad

NOW! van 23 januari 1981 — cursivering van ons).

De mens kan het. Daar is geen twijfel over. Hij kan naar de ruimte verhuizen. Maar is hij er rijp voor? Hij heeft nog niet eens geleerd hier op aarde in vrede te leven. Hij „neemt zichzelf mee” in de ruimte, d.w.z. zijn eigen aard die hier beneden verantwoordelijk is voor alle wanorde, alle lijden en alle oorlogen. Nu reeds is het zo, dat de ruimte-inspanningen door militaire projecten worden gedomineerd. En die tendens zal zich vast en zeker versterken, tot er tenslotte een oorlog uitbreekt waarin al het superwapentuig op aarde en in de ruimte wordt ingezet.

Men kan zich slechts afvragen welke rol de technologie van de ruimteoorlog en de ruimtewapenen zullen spelen in de geweldige beroeringen van de eindtijd die in de bijbel worden beschreven. Een profetie in Deuteronomium 30:4 schijnt zelfs rekening te houden met het transport van gevangenen naar de ruimte. God zegt over de weldra aanbreekende tijd waarin Hij zijn verstrooide volk bijeen zal vergaren: „Al waren uw verdrevenen aan het einde des hemels, de Here, uw God, zal u vandaar bijeenbrengen. . .” Zouden deze angstaanjagende verzen ten dele verband kunnen houden met de militaire ruimte-inspanningen van de mens?

Mocht de oorlog in de ruimte een belangrijke factor worden in de dreigend naderbij komende Derde Wereldoorlog, dan verklaart dat misschien enkele van de mysterieuze termen waarin die oorlog wordt beschreven in Openbaring 9.

Eén ding is zeker: de concentratie van wapens te land, ter zee en nu ook in de ruimte, leidt tot de dag waarvan Jezus spreekt in Mattheus 24:22 — de dag waarop alle menselijk leven zou worden weggevaagd — wat door het ingrijpen van God voorkomen zal worden. Gelukkig voor het mensdom.

Een beschrijving van de opwindende veranderingen die God in deze wereld tot stand gaat brengen nadat Hij in de aangelegenheden van de mens heeft ingegrepen, vindt u in het Engelstalige boekje *The Wonderful World Tomorrow — What It Will Be Like* dat u op aanvraag gratis wordt toegezonden. □

PERSVRIJHEID

(Vervolg van pagina 13)
beperkingen heeft, is het noodzakelijk dat God zelf zijn waarheid aan hen openbaart.

Als God dit niet doet — zoals dit wat betreft het grootste deel van de samenleving het geval is — dan is voor de mens de beste weg: een zo groot mogelijke verspreiding van ideeën en opvattingen. De bijbel ondersteunt deze opvatting met de volgende uitspraak: „Als beleid ontbreekt, komt het volk ten val; maar er is redding, als er vele raadgevers zijn” (Spr. 11:14).

Zelfs indien persvrijheid ook leidt tot verspreiding van verkeerde ideeën, dan kan toch in elk geval Gods Woord onbelemmerd naar de mensen uitgaan. Vrije samenlevingen betalen een zeer hoge tol voor de persvrijheid bijv. in de vorm van pornografie, die maar onbelemmerd kan voortwoekeren omdat menselijke rechtbanken van mening zijn dat ze onmogelijk onderscheid kunnen maken tussen pornografie en andere gedrukte zaken en uitlatingen. Het is dus wel een zeer hoge prijs — maar het garandeert tenminste de vrije verspreiding zowel van Gods waarheid als van andere godsdienstige opvattingen.

Als men een regering van mensen de bevoegdheid verleent uit te maken wat al dan niet gedrukt of uitgesproken mag worden, dan stelt men zo'n regering in staat elke boodschap te onderdrukken die niet in haar kraam te pas komt. Menselijk gezag probeerde Elia, Amos en Jeremia mond-dood te maken; en de profetieën leren ons dat de overheid opnieuw Gods ware evangelie zal onderdrukken. De macht om schadelijke geschriften te censureren wordt gemakkelijk tot macht om dit ook met goede te doen.

Er bestaat een reden waarom God zijn werk van de eindtijd is begonnen en heeft gevestigd in een land waar de persvrijheid het grootst is . . . en waarom Gods Kerk als regel het sterkst is gegroeid in landen waar een grote persvrijheid bestaat. Aangezien de verspreiding van Gods Woord de belangrijkste activiteit ter wereld is, moet behoud van persvrijheid als een der grootste verantwoordelijkheden worden beschouwd, waarmee God de menselijke overheid heeft belast. □

„TIME OUT!”

Een noodzakelijke onderbreking

door Donald D. Schroeder

Een populair sportteam brengt er eensklaps niets meer van terecht. De tegenpartij is plotseling een totaal andere aanvalstactiek gaan toepassen, en wijzigingen in de eigen verdediging blijken nutteloos. Het verliezende team raakt snel gedemoraliseerd.

Gelijkenis met het dagelijks leven

In zo'n situatie weet een goede aanvoerder of coach dat hem maar één ding te doen staat. Hij roept: „Time out!”

Het spel wordt onderbroken om de coach de kans te geven orde op zaken te stellen.

In ons dagelijks leven gaat het eigenlijk net zo. Het leven kan één grote aaneenschakeling zijn van drukke bezigheden, van uitgaan, mensen ontvangen . . . en van problemen.

De meesten van ons maken weleens een periode door, waarin we het gevoel hebben dat we ons eigen bestaan niet langer in de hand hebben, geen idee meer hebben welke kant ons leven eigenlijk uitgaat. Wij moeten ons dan een tijdje van de sleur en de tredmolen van alle dag bevrijden. We hebben tijd nodig om te kunnen analyseren wat we eventueel fout doen; tijd om na te gaan waar en hoe we onze energie en capaciteiten het beste kunnen aanwenden, opdat het allemaal *werkelijk zin zal hebben*.

Mannen en vrouwen die het ver gebracht hebben, weten dat ze dat op gezette tijden moeten doen.

De oplossing is: „time out”.

Onderbreek de vaste, dagelijkse routine. Onttrek u eens een tijdje aan de spanning en de verantwoordelijk-

heid. Ook Jezus had er behoefte aan de druk van zijn grote verantwoordelijkheden even van zich af te zetten en aldus een zekere verfrissing en verjonging te ondergaan (Markus 6:46; Joh. 6:15).

Het is voor u zelfs zo belangrijk om op gezette tijden een „time out” te nemen, dat God dit in zijn geestelijke wet heeft verwerkt. God gebiedt u een „time out” te nemen.

Deze door God ingestelde „time out” wil zeggen: tijd om bij te komen van de zorgen en spanningen van uw werk en van de dagelijkse sleur en beslommingen; tijd om u eens heerlijk te verfrissen, zowel lichamelijk als mentaal, emotioneel en geestelijk; tijd om te mediteren; tijd om uw leven eens te overzien; tijd voor verbetering van uw houding, uw levenswijze. Tijd ook om anderen te helpen.

Deze goddelijk ingestelde „time out” heet: Sabbat. „Gedenk de sabbatdag, dat gij die heiligt; zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen; maar de zevende dag is de sabbat van de Here, uw God; dan zult gij geen werk doen . . .” (Ex. 20:8-10).

Het gaat hier beslist niet om een „time out” die men kan nemen, al naar gelang men daar zin in heeft. Het is geen willekeurige dag van de week. De door God ingestelde sabbat is een zeer bijzondere „time out”, op een zeer bijzondere dag van de wekelijkse cyclus.

Op deze „time out” rust een speciale genade, die geen andere dag van de week kent. God *zegende* en heiligde de sabbatdag (Ex. 20:11). Kiezen we een andere dag in plaats van de door God ingestelde, dan rust daar *niet* zijn zegen op. Maar als we Gods sabbat houden zoals dat zijn bedoeling is, dan krijgen we een

nieuwe visie op ons leven. En zo zullen we een begin van een oplossing voor onze moeilijkheden vinden.

God, als Schepper van geest en lichaam, wist in zijn oneindige wijsheid dat mensen een vaste „time out” nodig hebben ter instandhouding van een mentaal, fysiek en geestelijk evenwicht en welzijn. We zullen er geestelijk, emotioneel en lichamelijk door worden verkwikt en gesterkt.

Ongewijzigd

Er is nooit enige wijziging aangebracht wat betreft Gods „time out”. Het is nog steeds de zevende dag van de week — nog steeds een heilige dag — nog steeds een tijd van verjonging en verkwikking voor allen die deze dag inderdaad houden. Gods sabbat is ook een test voor onze houding tegenover God. Een nederige, gehoorzame en goddelijke houding is het allerbelangrijkste, en essentieel voor God om iemand het eeuwige leven in zijn Koninkrijk te schenken.

Misschien vraagt u zich af, hoe wij er zo zeker van kunnen zijn welke dag de zevende dag is. Mogelijk verbaast u zich erover dat zoveel zich christelijk noemende kerken een andere dag houden — die men „de Dag des Heren” noemt — die echter niet Gods „time out” is.

Verrassende antwoorden op deze en andere vragen vindt u in ons gratis verkrijgbare boekje: *Welke dag is de christelijke sabbat?*

Als u tot een „time out” besluit, waarom zou u dan niet Gods „time out” kiezen? De dag waarop zijn speciale zegen rust — de „time out” die u leert waar het in het spel des levens om gaat — en het belangrijkste: hoe u daarin kunt overwinnen! □

de ECHTE WAARHEID

Doel & Streven

De Echte Waarheid wordt gepubliceerd in het algemeen belang en behandelt maatschappij-, gezins- en milieukwesties. Ze bevat artikelen betreffende internationaal nieuws, politiek, filosofie, godsdienst en opvoeding, speciaal die betrekking hebben op de kwaliteit van het leven.

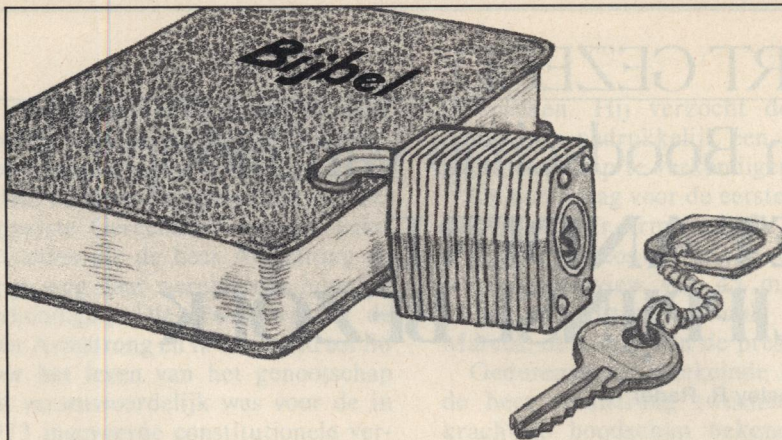
Het tijdschrift is geen politiek orgaan en geen politieke partij of presiegroep ondersteunt het.

De publicatierechten van het tijdschrift zijn eigendom van de Worldwide Church of God en het doel van *De Echte Waarheid* is voorlichting en educatie door wereldgebeurtenissen in het juiste perspectief te plaatsen en een besef te wekken voor de ernst der tijden waarin wij leven. De nadruk wordt gelegd op de waarden van de christelijke moraal en de maatschappelijke gevolgen van de toenemende verwerping van deze waarden. Af en toe wordt plaats ingeruimd voor afwijkende ideeën die de lezers een duidelijker inzicht in de verschillende aspecten van omstreden kwesties kunnen geven.

De Echte Waarheid kent geen abonnementsprijs. Ze wordt gesteund door vrijwillige bijdragen van lezers, die overtuigd zijn geraakt van de waarde van het blad en die er prijs op stellen dat het gratis ter beschikking komt van een groter aantal lezers. Uw bijdragen zijn welkom en worden dankbaar aanvaard.

Dit blad streeft ernaar redenen te geven voor het *slechte nieuws* en antwoorden op levensdilemma's die, in praktijk gebracht, *goed nieuws* en juiste resultaten opleveren.

Het ligt eveneens in de gedragslijn van dit tijdschrift de alternatieven in overweging te geven indien de juiste oplossingen niet in praktijk worden gebracht. In overeenstemming hiermede geven wij uitdrukking aan de overtuiging dat indien de mensheid nalaat de uiteindelijke catastrofe af te wenden, een goddelijk plan nodig zal zijn om deze aarde te redden en een nieuwe orde te vestigen, waaronder alle schepselen in staat zullen zijn duurzame vrede, veiligheid en welvaart te genieten.

ONTSLUIT HET MYSTERIE . . .

DE SCHRIFTELIJKE CURSUS VAN AMBASSADOR COLLEGE IS UW SLEUTEL TOT DE MEEST ESSENTIËLE LEVENSVRAAGSTUKKEN.

Wartoe bent u geboren? Waarom moet de mensheid lijden? Bestaat er hoop voor de toekomst? Lees de bijbelse antwoorden op deze en vele andere vragen in de schriftelijke cursus van Ambassador College. Schrijf ons vandaag nog een briefkaart en u krijgt de eerste les van deze boeiende cursus toegestuurd. (Alle lessen zijn absoluut gratis.)

Wie kan eigenlijk uit al die symbolen wijs worden?

U Well! . . .

De laatste der dagen. De apocalyptische ruiters. Armageddon. Wat betekent dat allemaal? Miljoenen geloven dat de Apocalyps of het boek Openbaring een gesloten boek is . . . maar „openbaring” komt van *openbaren*. De sleutel tot het boek Openbaring ontsluit de profetische bestemming van de huidige wereld. U zult de onontbeerlijke verklaringssleutel in handen krijgen en begrijpen waarom de tendensen in de wereld naar het einde van dit tijdperk leiden en naar het begin van een splinternieuwe wereld. Schrijf vandaag nog om *De sleutel tot het boek Openbaring*.

Het is gratis — geen verplichtingen. STEL NIET UIT — HET IS LATER DAN U DENKT!

Zend ingevulde coupon in. Of schrijf eenvoudig brief of briefkaart.

De sleutel
tot het boek
Openbaring

KORT GEZEGD

Een Boodschap van Hoop: HET ANDERE FILIPPIJNSE BEZOEK

door Stanley R. Rader

Het in februari door paus Johannes Paulus II aan de Filippijnen gebrachte bezoek heeft een ogenblik de aandacht der wereld op dat land gevestigd.

De verslaggeving van de wereldpers omtrent het bezoek van de paus was uitgebreid en in de eerste plaats geconcentreerd op de politieke implicaties van de uitspraken van de paus en speciaal zijn openbare afkeuring van president Marcos tijdens een officiële ontvangst op het presidentiële paleis.

Slechts enkele weken eerder echter had een andere religieuze persoonlijkheid de Filippijnen bezocht en ook president Marcos toegesproken. Ofschoon dit bezoek niet het voorwerp was van uitgebreide, de gehele wereld omvattende verslaggeving, was zijn boodschap heel wat hoopvoller voor het Filippijnse volk.

De paus kritiseerde president Marcos wegens zijn „problemen met de mensenrechten” iets dat in een groot deel van de Westerse pers een cliché is geworden.

„Legitieme bezorgdheid over de veiligheid van de staat kon aanleiding geven tot de verleiding het volk, zijn waardigheid en zijn rechten aan de staat te onderwerpen,” zei de paus tot president Marcos, kennelijk zinspelelend op sommige kritieken die tegen de regering-Marcos zijn ingebracht.

President Marcos vatte de kritiek ongewoon welwillend op. „Wij besluiten dat wij alle conflicten zullen wegnemen en een maatschappij opbouwen die harmonisch is, om de doeleinden van God te bereiken.” De Westerse pers verzuimde op te merken dat zeer weinig — indien al — leiders in deze wereld de paus in hun land zouden hebben toegelaten, in de wetenschap dat zij een strenge vermaning zouden krijgen. Nog minder leiders zouden de nederigheid hebben gehad om zijn kritiek te aanvaarden.

Freedom House, een onpartijdige organisatie die regeringen rangschikt naar de mate van vrijheid die zij toestaan, beoordeelt de Filippijnen als „gedeeltelijk vrij”, aanzienlijk

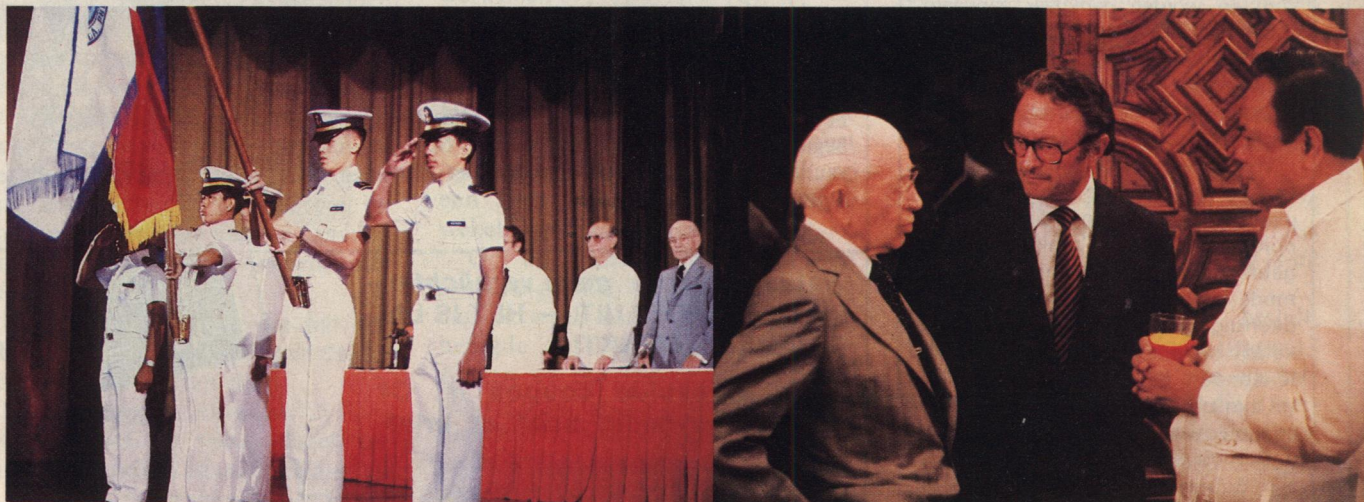
hoger dan ongeveer 55 andere landen, waarover men niet voortdurend opmerkingen met betrekking tot schending van mensenrechten hoort.

Maar twee weken voor de paus tot het Filippijnse volk sprak over mensenrechten, vakorganisaties en politieke betrokkenheid, kregen zij een andere boodschap, een boodschap van hoop en vrede. Ik herinner mij dat Blas Ople, de Filippijnse minister van Arbeid, tot de bringer van die boodschap, Herbert W. Armstrong, zei: „Wij weten dat u hier bent gekomen voor een hoger doel, om de drager te zijn van goede berichten voor de mensheid en speciaal voor dit deel van de wereld.”

De profeet Jesaja zei meer dan 2500 jaar geleden ongeveer hetzelfde. „Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten van de vreugdebode, die vrede aankondigt... die heil verkondigt” (Jes. 52:7).

Herbert Armstrong draagt het Filippijnse volk een speciale liefde toe. Hij zei tot een publiek in Manila, en hij meende het: „U bent het hartelijkste, het vriendelijkste volk dat ik in enig land van de wereld heb leren kennen.” Armstrongs speciale liefde voor dit volk werd ook opgemerkt door Marcos Herras, een van de voornaamste juristen van de Filippijnen, alsook door de heer Ople en anderen die wij in de loop van ons bezoek ontmoetten.

Herbert Armstrong kwam naar de Filippijnen om te helpen. Bijvoorbeeld: de heer Armstrong geeft, door

Ambassador International Cultural Foundation, belangrijke financiële steun aan het Manpower Institute van het Filippijnse departement van Arbeid, welk instituut een program voor landarbeiders leidt dat bedoeld is om de levensstandaard in landelijke gebieden te verhogen. De voornaamste gedachte is, landbouwkundige kennis die in één gebied heeft gewerkt, naar een ander gebied over te brengen. De projecten omvatten het verbouwen van vele produkten en bevoeiing.

De heer Armstrong had ook woorden van bemoediging. Sommigen van de Westerse pers erkennen het misschien niet graag, maar de Filippino's hebben de afgelopen tien jaar een ongelooflijke vooruitgang geboekt. De heer Armstrong verklaarde in het openbaar dat het land in een veel betere conditie verkeert dan toen hij het voor het eerst bezocht, en ook dat er vrede heerst. De Filippino's hebben een „fantastische vooruitgang” geboekt.

Bij zijn aankomst aanvaardde Herbert Armstrong elke gelegenheid om de boodschap van hoop te verkondigen — die ook het erfdeel van het Filippijnse volk inhoudt. Zijn eerste rede hield de heer Armstrong voor een menigte in een zaal (met alleen staanplaatsen) van de Adamson University, waar hij ongeveer een uur sprak over de geestelijke waarden, de enige die studenten overal de gelegenheid zouden geven een gelukkig en overvloedig leven te leiden.

Vervolgens was hij de voornaamste spreker voor de Philippine Constitution Association — 750 gasten en leden, onder wie de president van het Opperste Gerechtshof en vele kabinetsleden die de heer Armstrong de enige weg naar wereldvrede hoorden verkondigen. Die avond werden de heer Armstrong en ik benoemd tot lid voor het leven van het genootschap dat verantwoordelijk was voor de in 1973 ingevoerde constitutionele veranderingen en, onder de sterke leiding van president Ferdinand Marcos, de opheffing van de staat van beleg op 17 januari 1981.

De volgende dag sprak de heer Armstrong gedurende een uur voor de gecombineerde Rotaryclubs van groter Manila en opnieuw benadrukte hij dat alleen de tussenkomst van Jezus Christus — die weldra zal terugkeren om de hele wereld te regeren als Koning en Hogepriester — zal voorkomen dat de mensheid zichzelf vernietigt.

's Avonds was Blas Ople, de minister van Arbeid, gastheer van de heer Armstrong aan een niet-officieel diner. Aanwezig waren ook de ministers van Landbouwhervorming, Begroting en Justitie, alsmede verschillende leiders van andere ministeries, en parlementsleden.

De minister van Landbouwhervorming, Conrado Estrella, was zozeer onder de indruk van de uitspraken van de heer Armstrong na het diner, dat hij hem uitnodigde enkele dagen later 450 van zijn eigen employés toe

te spreken. Hij verzocht de heer Armstrong nadrukkelijk een geestelijke boodschap te verkondigen.

Op de vrijdag voor de eerste lezing werden de heer Armstrong en ik door president Marcos ontvangen voor een televisie-interview van 45 minuten. Later bezochten wij ook Melda Marcos, de vrouw van de president.

Gedurende het weekeinde maakte de heer Armstrong tweemaal een krachtige boodschap bekend voor afgeladen zalen van de Philippine International Convention Center (PICC).

Iedere dag werden wij gevolgd door televisie en pers — en er was nooit een moment sprake van negatief heen en weer gepraat.

De boodschap die de heer Armstrong het Filippijnse volk bracht was er een van een ophanden zijnde veel en veel betere wereld, van de oorzaken der wereldkwalen en de uiteindelijke oplossing. Het is een wereldomvattende boodschap, van toepassing op alle volken; maar ze werd op de Filippijnen bijzonder goed ontvangen. □

HOOGTEPUNTEN van het recente bezoek van de heer Armstrong aan de Filippijnen. Van links naar rechts: tijdens een rede op Adamson University; met minister van Arbeid Blas Ople; met president Ferdinand Marcos en voor een volle zaal in de Philippine International Convention Center.

Larry Omasta — PT

van onze lezers

Gratis

Hierbij zou ik dan graag mijn abonnement willen verlengen.

Hoewel ik het soms niet eens ben met wat u in uw blad naar voren brengt, noopt het wel tot het studeren in Gods Woord en is in die zin, zeer, zéér leerzaam.

Verder vind ik het bijzonder positief dat een blad van deze kwaliteit ook gratis wordt verstrekt; aangezien ik scholiere ben zou het onder normale omstandigheden onmogelijk zijn een blad van dergelijke kwaliteit te financieren.

Ik wens u bij het verdere verspreiden, en het uitbrengen van uw blad Gods zegen toe en hoop dat u u ook laat leiden door die geest!

Waar ik helemaal perplex van stond, was om het feit ook nog gratis de twee boekjes: Waartoe bent u geboren, en De betekenis van de waterdoop te mogen ontvangen. (Hoewel ik zelf wel geloof in het alleen-zaligmakend, reddend bloed van Jezus, en de doop als belijdenis.)

Hierbij zou ik u willen vragen mij het boekje: Is seks zonde? toe te sturen.

In deze wereld wordt sex zo als vanzelfsprekend in een goor jasje gestoken, dat schrikt mij enorm af, en ik ben zeer benieuwd hoe u over deze zaken denkt. Bij voorbaat reeds hartelijk dank.

M.K., Hengelo

Bijbelcursus

Hierbij verzoek ik U mij de no's 5 t/m 8 te willen zenden van de schriftelijke bijbelcursus van Ambassador College.

Ik heb met veel belangstelling de eerste vier lessen bestudeerd. Deze cursus is een prima wegwijzer voor de komende moeilijke tijd, die gelukkig niet geheel uitzichtloos is.

V.C.R., Leeuwarden

Hartelijk dank voor de toezending van de eerste schriftelijke les. De aanpak van de stof is voor mij een openbaring. Zelf leef ik sterk in de overtuiging dat de wederkomst van Jezus aanstaande is. Het

wonderlijke is, dat men in veel kerken, ondanks het feit dat Jezus leerde op de tekenen der tijden te letten, zo'n passieve houding aanneemt.

Ik heb vroeger wel bijbelonderricht gehad, maar tot mijn ergernis heb ik tot dusver weinig inzicht in de grote verbanden. Mijn bijbelkennis is daarom nogal fragmentarisch. Van harte hoop ik dat, door grondige bestudering van de lessen, daarin verandering zal komen.

D.S., Wormer

Op de een of andere manier, kreeg ik uw blad in handen en kreeg ik op mijn verzoek ook uw schriftelijke cursus toegestuurd. Ik heb momenteel de lessen 1 t/m 4, welke ik met heel veel interesse bestudeerde. Soms zelfs tot middernacht, omdat het voor mij spannender leek dan de avonturen romans van Harold Robbin of Alistair Maclean. Ik zit niet meer tussen de bridgemaniakken.

Mag ik de heer Armstrong en u allen mijn innige dank betuigen voor de leiding via uw enige tijdschrift en de schriftelijke bijbelcursus.

Moge God u zegenen voor uw werk.

Met zeer hoge achting.

F.L., Jakarta, Indonesië

Gewoon nodig

Graag wil ik van deze gelegenheid gebruikmaken, om mijn waardering voor uw voortreffelijk blad uit te spreken. Hieruit kan men veel wijsheid en kracht putten. Een geluk dat in deze tijd van verwording en verrotte maatschappij, een dergelijk blad nog is te ontvangen. Het is gewoon nodig voor elk mens, om dit blad te lezen. Ik lees weleens afbrekende kritiek over uw blad. Hierin laat desbetreffende schrijver duidelijk weten dat hij in eigen persoon is geraakt en z'n ongelijk niet tegenover anderen en zichzelf wil bekennen. Jammer eigenlijk voor dergelijke zielen.

Vriendelijke groeten,

H.P., Leeuwarden

Door de ogen van de Islam

Ik wilde nog graag mijn oprechte waardering betuigen aan de redacteur, de schrijver en de staf van *De Echte Waarheid* voor het artikel „De wereld gezien door de ogen van de Islam”.

Ter uwer informatie voeg ik er nog aan toe dat ik zelf een Moslim ben, en ik ben ook reeds een jarenlange abonnee op *De Echte Waarheid*. En ik heb de schrijvers en uitgevers altijd in hoog aanzien gehouden vergeleken met andere christelijke publicaties die ik dikwijls lees.

K.B., Jefferson City, V.S.

Abonnementsvernieuwing

Neemt u het a.u.b. niet kwalijk, dat ik het kaartje voor „Vernieuwing van mijn gratis abonnement op *De Echte Waarheid* pas vandaag heb kunnen zenden.

Mocht deze brief te laat zijn en ik zou dan reeds afgeschreven zijn als „gratis abonnee”, dan verzoek ik u om mij indien mogelijk toch in staat te willen stellen om uw tijdschrift alsnog te mogen ontvangen. Het missen van *De Echte Waarheid* betekent voor mij niet alleen het verlies van een bron voor hetgeen in de wereld gebeurt, maar vooral ook wat er nog gebeuren zal.

D.R., Lhokseumawe, Indonesië

Hoewel wij haast zeker weten dat de lezers er heel erg prijs op stellen DE ECHTE WAARHEID te blijven ontvangen, ontkomen wij als iedere andere tijdschriftenuitgever niet aan de noodzaak de lezer te verzoeken het abonnement te verlengen. Wij doen dat jaarlijks.

Dit uitermate belangrijke tijdschrift is en blijft gratis, zolang u dit wilt blijven lezen. Maar u moet wel uw abonnement jaarlijks verlengen. Dit vernieuwingsverzoek sluiten wij in het tijdschrift zelf en we hebben dit verzoek nu een opvallende kleur gegeven en zodanig uitgevoerd dat het voor u de minste moeite kost het terug te zenden.

Dank en hoop

Hierbij bericht ik u de goede ontvangst van het boek *Tomorrow — What it will be like*, dat mij vanuit Engeland werd toegezonden. Ik heb het met grote belangstelling gelezen. Mijn hartelijke dank voor dit geschenk en ook voor het tijdschrift *De Echte Waarheid*, dat u mij geregeld toestuurt. Bij alle sombere berichten in de kranten over oorlogsdreiging en misdaden zie ik toch een lichtend verschiet voor moeder aarde en haar bewoners.

V.C.R.
Leeuwarden

Van scholier

Vorige week werd ik aangetrokken door een groot aanbod van tijdschriften, welke ter beschikking lagen in onze school te Gent. Ik nam enkele tijdschriften uitgezonderd *De Echte Waarheid*. Voor mij leek het op het eerste zicht op een politiek gericht blad. De rede is heel eenvoudig. Ik heb een afkeer van politiek en voel me dus niet geïnteresseerd bij het zien van president Sadat en premier Begin.

Doch toen ik enkele stappen buiten de schooldeur was, kwam ik op mijn schreden terug. Ik besloot uw tijdschrift mede te nemen. Eenmaal op mijn kamer gekomen en alleen zijnde bergde ik mijn cursussen op en begon vrijwillig uw tijdschrift te lezen. Ik ben verrast geworden door de degelijkheid. Het is een tijdschrift van topformaat in vergelijking met andere. Ik heb speciaal een vuilbak besteld om alles wat aan rommel van tijdschriften binnenkomt erin te laten verdwijnen. Maar *De Echte Waarheid* krijgt een ereplaats in mijn boekenrek. Elk artikel en elke zin is overwogen en komen overtuigend over.

De leraren vertellen dan wel op school dat de Engelse kranten zoals *The Times* „background” informatie geven, maar dan hebben ze nog nooit *De Echte Waarheid* gelezen, anders zouden ze wel weten wat echte „background” informatie is.

Wat mij geweldig getroffen heeft „is de versmelting van het christelijk geloof in uw artikels”. Dit bewonder ik ten zeerste. Eenmaal afgestudeerd, zal ik u regelmatig financieel steunen.

Ik zou u tevens willen vragen of u mij het boekje *Bestaat God?* wil toesturen. Ik ben u duizendmaal (eigenlijk wat weinig!) dank.

Verder wens ik jullie succes toe en hoop dat dit tijdschrift *De Echte Waarheid* een steun mag zijn voor alle mensen, waar ook ter wereld.

M. M.
Mechelen, België

Nieuwscensuur

(Vervolg van pagina 13)

pers zich aan de nieuwe UNESCO-maatstaven heeft gehouden.

Sedert die UNESCO-resoluties van december 1980 heeft het streven naar kortwieling van de persvrijheid wat meer vaart gekregen. Midden februari pousseerde de UNESCO een plan dat erop neerkwam de journalistiek aan een vergunningsstelsel te onderwerpen en onder controle te brengen door een internationale commissie in te stellen die journalisten van perskaarten zou moeten voorzien. De commissie zou ook „de middelen krijgen om vast te stellen” of journalisten „zich wel houden aan de algemeen aanvaarde regels van beroepsethiek”.

Zal het nieuwe UNESCO-plan de basis vormen van een internationaal lichaam dat de pers aan een wereldomspannende regeling zal onderwerpen? Is Satan bezig de UNESCO-zaken te manipuleren, in een poging in de toekomst de verspreiding van het goede nieuws van het Koninkrijk van God te belemmeren? □

Wereld van Morgen

(Vervolg van pagina 18)

van acht tot vijf moeten werken, en voor hun kinderen bijna niet beschikbaar zijn.

Het schijnt dat bepaalde verrichtingen onontbeerlijk zijn als men bepaalde vakken wil leren. Zo is het eenvoudig onmogelijk de tafels van vermenigvuldiging maar te vergeten. Ook zal televisie zeer beslist geen plaatsvervanger voor woorden kunnen worden. Het geschreven woord zal ook straks nog altijd het belangrijkste hulpmiddel zijn voor het overbrengen van ideeën, omdat het — anders dan televisie — de geest dwingt in taal te denken.

De wereld van de toekomst zal er een zijn waarin iedereen kan lezen en schrijven, waarin alle mensen zullen worden onderricht zowel in de wezenlijke waarden en Gods waarheid, als in het opbouwen van een bestaan. De grenzen der waarheid kunnen dan oneindig ver worden verlegd, met als resultaat: een waarlijk verlichte wereld! □

WETENSCHAP

(Vervolg van pagina 6)

omtrent de ingebouwde beperkingen van zijn zienswijze”. Voorbij dat punt in het verre verleden hebben er mogelijk andere omstandigheden geheerst waarvan wij geen idee hebben, en die wij mogelijk nimmer zullen kennen.

De term „schepping van het heelal” daarentegen, aldus het betoog van dr. Munitz, is een religieuze uitdrukking die altijd in samenhang met een „wereldbeeld” wordt gebruikt. Een dergelijk „wereldbeeld” representeert een „harde onderlaag” van rotsvaste opvattingen omtrent de aard van het heelal, opvattingen die in verband staan met een doelbewust te werk gaande, machtige Schepper-Ontwerper.

„De natuurwetenschap”, merkte dr. Munitz tegen schrijver dezes op, „is niet vernocht aan de formulering van een ’wereldbeschouwing’, ook al kunnen individuele wetenschappers er hun eigen ’theïstische’ overtuigingen op na houden.”

De zienswijze van een nevelig „begin” in plaats van van een schepping, is volstrekt in overeenstemming met de „vaste ondergrond” van de natuurwetenschap — *de willekeur van de evolutie*. Zoals de bekende oceanograaf Roger Revelle eens opmerkte: „de evolutie is een feit. Maar dat betekent niet dat de mens geen hoop mag koesteren. Onze waarden vormen een onderdeel van het erfgoed van onze evolutie... *er bestaat kennelijk geen basisplan*.”

Met andere woorden: de evolutie stelt dat uw leven geen enkel doel heeft.

Wetenschap met stomheid geslagen

In een artikel in de *Los Angeles Times* van 25 juni 1978, nam de astrofysicus Robert Jastrow het dilemma onder de loep, waarvoor de wetenschap zich door het concept van een „begin” gesteld ziet.

„Geeft u zich eens rekenschap van de enorme draagwijdte van het probleem”, zegt Jastrow. „De wetenschap heeft aangetoond dat het heelal op een gegeven moment ontstond uit een ontploffing. Haar volgende vraag luidt dan: „Wat was de oorzaak van dit effect? Wie of wat bracht de

materie en de energie in het heelal? Werd het heelal uit het niets geschapen, of werd het bijeengebracht uit reeds bestaande materialen? De wetenschap kan die vragen niet beantwoorden."

Evenmin kan de wetenschap andere vragen beantwoorden, die zoals de deelnemers aan een der AAAS-symposia te horen kregen, de grote vragen van deze en de volgende eeuw zullen zijn — „Waarom bestaat er materie?" „Waarom is er leven?" en „Waarom is er *iets* in plaats van *niets* in het heelal?"

De antwoorden op deze vragen liggen niet op het terrein van de natuurwetenschap, die zich immers alleen bezighoudt met waarneembare en meetbare natuurkundige eigenschappen en wetten.

Over deze en soortgelijke vragen heeft de hoofdredacteur van *The Plain Truth*, Herbert W. Armstrong, bij tal van gelegenheden gezegd: „De wetenschap heeft de antwoorden niet; evenmin heeft de godsdienst ons kunnen inlichten; het onderwijs is onwetend."

Maar de bijbel, het Woord Gods, geeft die antwoorden *wel*.

Verandering van de menselijke aard

Er bestaat „een groots doel en een groots ontwerp... en deze vinden hier beneden hun uitwerking", om de woorden van Winston Churchill aan te halen uit zijn toespraak tot een speciale gemeenschappelijke zitting van de beide huizen van het Congres der Verenigde Staten.

De ware boodschap van het evangelie van Jezus Christus, die begraven ligt onder bergen van bijgeloof, geeft een duidelijke verklaring van dit grote doel. Het ware evangelie beoogt niets minder dan het veranderen van de menselijke aard, en de verheffing van de mens van het menselijke naar het goddelijke vlak — hoe verbazingwekkend dit de grote geesten van de wereld ook voor moge komen.

De mens is bedrogen. Zo beweerde bijv. een spreker op een der AAAS-symposia dat „voor een bioloog het basisfeit waarop de menselijke ethiek moet worden gefundeerd, is: de mens is een dier". Geen stelling kan verder van de waarheid verwijderd zijn. De mens bestaat uit materie, maar hij is

gemaakt naar *Gods* beeld (Gen. 1:26). En de bestemming van de mens is, om in dezelfde geestelijke samenstelling als God, het evenbeeld van God zelf te worden! (In het boek van de heer Armstrong *Het ongelooflijke potentieel van de mens* — op aanvraag gratis bij ons verkrijgbaar — wordt de uiteindelijke bestemming van de mens uiteengezet, en het grote verschil tussen het menselijke *verstand* en het dierlijke *brein* toegelicht.)

Wetenschappers zijn zich ervan bewust dat de mens zijn manier van denken moet veranderen en „gevoeliger" moet worden, zowel voor zijn medemens als voor zijn fysieke milieu. Doet hij dat niet, dan staat het menselijk ras oog in oog met uitroeiing.

Evolutie is niet in staat dit „kunststuk" te verrichten. Maar de bijbel toont ons hoe het mogelijk is van de destructieve filosofie van „hebben en nemen" over te schakelen naar de levenswijze van „geven". Duizenden mensen ondergaan op dit zelfde ogenblik deze allerbelangrijkste van alle denkbare transformaties.

De natuurwetenschap postuleert geen „wereldbeschouwing". Maar de bijbel doet dat wel. De door Jezus Christus geproclameerde boodschap van het evangelie — die door de overgrote meerderheid van de christenen niet wordt begrepen — houdt zich bezig met de belangrijkste van alle „wereldbeschouwingen", die grootser van strekking is dan welke ooit door mensen uitgedachte politieke ideologie ook. Deze beschouwing houdt de regering van God in die nu spoedig op deze aarde zal worden ingesteld.

Er bestaat een machtige, tegenwerkende aartsengel — Satan. Hij heeft deze „wereldbeschouwing" voor het menselijk begrip verborgen gehouden. Doelloze evolutie is een van zijn succesvolste wapenen geweest om de ontzagwekkende bestemming van de mens in het verborgene te houden.

Toch kunt u het doel van uw leven leren kennen. Schrijf ons om gratis toezending van de boekjes van de heer Armstrong *Waartoe bent u geboren? Bestaat God?* en *Wat bedoelt u precies... het Koninkrijk Gods?* □

God leeft. U kunt dat zelf bewijzen.

SCEPTICI BETWIJFELEN het bestaan van God. Vele wetenschappers verklaren dat het niet te bewijzen is. En onder de verschillende godsdiensten zijn er net zoveel opvattingen over God als er sekten zijn.

Toch is er geen enkele vraag zo belangrijk als: Bestaat God?

Hier zijn zeven bewijzen dat God bestaat. Ontdek wie God is, hoe leven is ontstaan en waarom de evolutietheorie een ernstige misvatting is.

Het gratis boekje *Bestaat God?* vormt een basis voor een goede relatie met uw Schepper. Vraag een exemplaar aan door te schrijven aan *Ambassador College*, Postbus 333, 3500 AH Utrecht (Nederland).

**BESTAAT
GOD?**

Persoonlijk

(Vervolg van pagina 1)

belangen, die de tv- en radioprogramma's mogelijk maken, willen de grootst mogelijke kijkdichtheid voor hun geld. Het is louter een kwestie van vraag en aanbod, en daarbij vraagt het publiek naar programma's, die opwindend, schokkend en gewaagd zijn — en dat houdt dan in: geweld en seks.

Aldus worden de Amerikaanse tv-programma's „op maat” geleverd d.i. geheel overeenkomstig de wensen van het grote publiek. Maar dat publiek vindt het leven van de doorsnee Amerikaan niet zo interessant. De programma's zijn dan ook doorgaans geen weergave van het gewone, dagelijkse leven van de Amerikaanse burger. Neen, *het moet anders zijn*, wil het opwindend en onderhoudend zijn. Dat grote tv-publiek wil worden verplaatst in een denkbeeldige, volkomen andere wereld — een wereld van opwinding en vermaak — om aan de realiteit van de eigen alledaagse wereld te *ontsnappen*.

Dit leidt ertoe dat de buitenlandse kijker niet de gemiddelde Amerikaan bij zijn werk van alle dag te zien krijgt.

Aangezien echter de verkoop van zulke Amerikaanse programma's naar het buitenland ertoe leidt dat men daar een volkomen vertekend beeld van het leven in Amerika krijgt en dat daardoor een anti-Amerikaanse stemming wordt gecreëerd, kan men zich afvragen waarom men dan zulke programma's exporteert. Dat gebeurt uitsluitend omdat op die manier door de makers ervan nog een extra winst wordt gemaakt. Liever volgt men de weg van „nemen” dan dat men het buitenland een goede, dat wil zeggen juiste indruk van Amerika geeft!

Het motief van „nemen”

De mens heeft gekozen voor „nemen”. Dit is een instelling die de wereld onbeschrijflijk veel ellende heeft bezorgd. Die wereld blijft onder deze ellende gebukt gaan, zonder de oorzaak daarvan te willen inzien.

Dat beginsel van „nemen” heeft Amerika inderdaad economische

voorspoed en een hoge materiële levensstandaard bezorgd. Maar dat alles heeft de mensen geen waar geluk kunnen brengen; het heeft er zelfs toe geleid dat anderen afkeer, vooroordeel en vijandschap jegens de Amerikanen zijn gaan koesteren. De Amerikanen zijn over het algemeen niet zo geliefd meer.

Op de lange duur is die weg van „nemen” zeer beslist niet de gunstigste. En dat nu is wat er heden ten dage mis is met de wereld. Met de hele wereld! Want deze weg heeft geleid tot internationale verwikkelingen, binnenlandse problemen, slechte gezinssituaties en persoonlijk leed.

Maar wij, van *De Echte Waarheid*, Ambassador College en Ambassador International Cultural Foundation, tonen miljoenen mensen over de gehele wereld wat tot vrede, geluk en algeheel welzijn leidt. We doen wat in ons vermogen ligt om de wereld een *juist* beeld van o.a. Amerika te geven. En we maken vrienden in toonaangevende kringen.

Men kan anderen deze levenswijze

niet opdringen. Wij zijn niet bij machte te voorkomen dat mensen, groepen en naties de weg blijven volgen die ten verderve leidt. Maar op zeer uiteenlopende plaatsen gaan steeds meer mensen de waarheid inzien. En elk jaar zijn er weer nieuwe duizenden mensen die hun leven veranderen — omdat miljoenen naar ons luisteren.

Degenen onder ons die de wereld rondtrekken en besprekingen voeren met staatshoofden en andere grote, leidende figuren, hebben de ervaring opgedaan dat als deze mensen de Amerikanen werkelijk leren kennen en leren begrijpen, zij hen dan ook graag mogen... ja, zelfs genegenheid voor hen opvatten.

En ook gaan velen inzien dat de activiteiten van onze kant evenveel of zelfs meer voor de wereldvrede betekenen dan ongeacht welk programma, en welke actie, regering, stichting of beweging ook. Wij wijzen de weg naar wereldvrede.

En die vrede kan op geen enkele andere wijze worden bereikt. □

IETS VOOR NIETS EN EEN EIND AAN UW FINANCIËLE ZORGEN.

Begin van het leven te genieten zonder de voortdurende zorg voor financiële onzekerheid en schulden.

Stop met piekeren over uw financiën en stap over op een prettiger en produktiever denkpatroon.

Ontdek een fundamenteel, maar toch dikwijls vergeten, principe dat te maken heeft met het financiële welzijn van u en uw gezin. U kunt het nu ten eigen voordele leren.

Vraag, zonder enige verplichting, het gratis boekje aan *Het einde van uw geldzorgen*. Dit door de tijd beproefde principe zal net zo goed voor u werken als voor de duizenden voor u.

Vul de coupon in en zend die vandaag nog.

ZEND MIJ IETS VOOR NIETS!

Ik wil een eind maken aan mijn financiële zorgen. Zend mij het gratis boekje *Het einde van uw geldzorgen*.

Hr.   Mevr.   Mej.

Naam _____

Adres _____

Zend deze coupon naar ons kantoor. (Zie binnenomslag voor ons adres).

„**E**n de regen viel neer,
en de stormen kwamen,
en de winden waaiden...”

EN UW FUNDERING? Is die tegen stormen bestand?

Bouwen op een zwakke fundering zal u duur komen te staan. Waar kunt u tegenwoordig nog op bouwen? Op vrienden, familie of uw carrière? Op een politieke leider of een religieuze organisatie? Het gratis boekje *De tien geboden* geeft een verfrissende kijk op sommige oude ideeën. Heus, de tien geboden werden niet tot last gegeven, maar om de kwaliteit van uw leven te verhogen.

Fundamentele, tijdloze wetten zult u ontdekken die een solide rotsfundering voor de toekomst zullen verschaffen. Vraag *De tien geboden* vandaag nog aan... er is geen betere investering!

DE TIEN
GEBODEN

VERZOEK OM LECTUUR/ADRESWIJZIGING

Kruis aan:

- Zend mij de volgende lectuur: _____
- Adreswijziging: _____
- Nieuwe abonnee:
Schrijf hieronder het nieuwe adres:

Naam _____

Straat _____

Postcode/plaats _____

Land _____

Knip uit en zend dit samen
met het adresstrookje
naar:

De Echte Waarheid
Postbus 333
3500 AH Utrecht
(Nederland)